

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ: ΤΕΧΝΟΛΟΓΩΝ ΓΕΩΠΟΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ: ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΑΚΩΝ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΟΚΟΜΙΑΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ:

**ΑΜΠΕΛΟΚΟΜΙΚΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΚΑΙ
ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΡΑΣΙΟΥ ΣΤΟ ΛΗΛΑΝΤΙΟ
ΠΕΔΙΟ ΕΥΒΟΙΑΣ**

Όνομα σπουδαστή:
Λάμπρου Παναγιώτης
Υπεύθυνος καθηγητής:
Πασχαλίδης Χρήστος

ΚΑΛΑΜΑΤΑ 1999

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	3
ΜΕΡΟΣ Ι	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	4
1.1. Μυθολογικά και ιστορικά στοιχεία σχετικά με την καλλιέργεια του αμπελιού και την παραγωγή κρασιού	4
1.2. Βοτανική ταξινόμηση	5
1.3. Μορφολογικά χαρακτηριστικά	5
1.4. Ανθοφορία – Γονιμοποίηση – Καρπόδεση	6
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	8
2.1. Σχέση του αμπελιού προς το κλίμα	8
2.2. Σχέση του αμπελιού προς το έδαφος	9
2.3. Οι ποικιλίες του αμπελιού	11
2.4. Πολλαπλασιασμός του αμπελιού	13
2.5. Προετοιμασία εδάφους και φύτευση αμπελώνων	14
2.6. Συστήματα μόρφωσης των πρεμνών	14
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	16
3.1. Καλλιεργητικές φροντίδες	16
- Κατεργασία του εδάφους	16
- Καταστροφή των ζιζανίων	16
- Προσθήκη λιπασμάτων	17
- Αρδεύσεις των αμπελώνων	17
3.2. Συγκομιδή σταφυλιών	18
- Ωρίμανση των σταφυλιών	18
- Συλλογή των σταφυλιών – τρυγητός	19
- Συλλογή – Μεταφορά	19
3.3. Ασθένειες και εχθροί του αμπελιού	20
Α. Μυκητολογικές ασθένειες	20
Β. Έντομα – Εχθροί του αμπελιού	21
Γ. Ακάρεα	22
Δ. Νηματώδεις	23
Ε. Άλλες ασθένειες	23
ΣΤ. Τροφοπενίες αμπελιού	26

ΜΕΡΟΣ 2

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	30
1.1. Ο Νομός Εύβοιας και η μελετώμενη περιοχή	30
1.2. Κατανομή και αξιολόγηση των καλλιεργειών του νομού	33
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	37
<i>Αμπελοκομικές τεχνικές στο Ληλάντιο Πεδίο Ευβοίας</i>	37
Α. Εφαρμοζόμενες ποικιλίες αμπελιού στο Ληλάντιο Πεδίο Εύβοιας	37
Β. Υποκείμενα που χρησιμοποιούνται στο νομό Ευβοίας	38
Γ. Πολλαπλασιασμός με εμβόλιο	41
Δ. Λίπανση των αμπελώνων του Ληλάντιου Πεδίου	42
Ε. Κλάδεμα – Κορυφολόγημα – Ξεφύλλισμα	43
ΣΤ. Συγκομιδή σταφυλιών	44
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	
Α.Σ.Α.Χ. - ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΡΑΣΙΟΥ ΣΤΟ ΛΗΛΑΝΤΙΟ ΠΕΔΙΟ ΕΥΒΟΙΑΣ	46
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4	
ΤΕΧΝΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ	51
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	60
ΕΠΙΛΟΓΟΣ	61
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	62
ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ	63

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η καλλιέργεια του αμπελιού κατέχει από τα αρχαία χρόνια ξεχωριστή θέση στη γεωργία της χώρας μας και αποτελεί σήμερα βασικό δημογραφικό, οικονομικό και κοινωνικό παράγοντα.

Οι εδαφοκλιματικές συνθήκες της πατρίδας μας προσφέρονται για την παραγωγή εκλεκτών αμπελοκομικών προϊόντων και μάλιστα με την αξιοποίηση ξηρικών, κατά κανόνα, εκτάσεων, στις οποίες αποδίνουν ψηλό ακαθάριστο εισόδημα.

Το αμπέλι γενικά κατέχει τα 6% περίπου του συνόλου των καλλιεργούμενων εκτάσεων, ενώ συμβάλλει κατά 8% περίπου στην ακαθάριστη αξία της φυτικής παραγωγής. Η καλλιεργούμενη έκταση με το αμπέλι στην Ελλάδα φθάνει τα 2.283.000 στρέμματα με διαμερίσματα, που ξεχωρίζουν στην καλλιέργεια του την Πελοπόννησο, Στερεά Ελλάδα, Μακεδονία, Κρήτη.

Αξιοσημείωτη είναι η αμπελοκαλλιέργεια και από δημογραφική άποψη, διότι απασχολεί πάνω από 22 εκατομμύρια ημερομίσθια. Τα αμπελοκομικά προϊόντα, που εξάγονται, συμβάλλουν στην άφθονη εισαγωγή συναλλάγματος στη χώρα μας, της τάξης των 55 περίπου εκατομμυρίων δολαρίων.

Η προσπάθεια για τη δημιουργία αμιγών κέντρων οινοποιήσιμων και επιτραπέζιων σταφυλιών γίνεται συνέχεια εντατικότερη. Αυτό βέβαια συσχετίζεται άμεσα με τη σύνδεση της Ελλάδας με την Ε.Ο.Κ., όπου θα έχουμε ν' αντιμετωπίσουμε τον οξύτατο ανταγωνισμό των άλλων μελών.

Η πτυχιακή αυτή εργασία, σαν σκοπό έχει να παρουσιάσει στοιχεία, που αφορούν τις καλλιεργητικές τεχνικές και την παραγωγή κρασιού στο Ληλάντιο Πεδίο Εύβοιας.

Είναι χωρισμένη σε 2 μέρη. Το Α' Μέρος περιλαμβάνει γενικές πληροφορίες για το αμπέλι, ενώ το Β' Μέρος, συγκεκριμένες πληροφορίες για τις καλλιεργητικές τεχνικές και την παραγωγή κρασιού στο Ληλάντιο Πεδίο Εύβοιας, καθώς επίσης στοιχεία για τον Αγροτικό Συνεταιρισμό Αμπελουργών Χαλκίδας (Α.Σ.Α.Χ.) και μια τεχνοοικονομική μελέτη με σκοπό τον υπολογισμό των δαπανών της εγκατάστασης ενός αμπελώνα εκτάσεως 5 στρεμμάτων και των δαπανών του για κάθε χρόνο της πλήρους παραγωγικής του ηλικίας.

ΜΕΡΟΣ 1

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

1.1. Μυθολογικά και ιστορικά στοιχεία σχετικά με την καλλιέργεια του αμπελιού και την παραγωγή κρασιού

Η ιστορία του αμπελιού και του κρασιού χάνεται στα βάθη των αιώνων. Ιστορικά δεδομένα δείχνουν ότι η περιοχή του Καυκάσου και της Μεσοποταμίας είναι ο χώρος, που έχει την καταγωγή του το αμπέλι και πιθανώς το κρασί.

Από τις περιοχές αυτές διαδόθηκε το αμπέλι και το κρασί στον Ελλαδικό χώρο και κατόπιν στην Ιταλία, στις χώρες της Ευρώπης, της Αμερικής, της Αυστραλίας και της Βόρειας και Νότιας Αφρικής.

Το αμπέλι, μαζί με την ελιά υπήρξε από τις σημαντικότερες καλλιέργειες στην Εύβοια από πολύ παλιά. Πιθανότερα πρωτοκαλλιεργήθηκε στην Κρήτη το 2000 π.Χ., από την οποία διαδόθηκε στη Νάξο και στη Χίο και από εκεί στην υπόλοιπη χώρα.

Στη μυθολογία αναφέρεται ότι ο Διόνυσος είχε στην ακολουθία του ένα όμορφο νέο τον Άμπελο. Μια μέρα ο Άμπελος σκοτώθηκε και ο Διόνυσος παρακάλεσε το Δία να τον μεταμορφώσει σε φυτό. Το φυτό αυτό ήταν το αμπέλι.

Όσο για τα σταφύλια και τον οίνο (κρασί) ένας άλλος αρχαίος μύθος μας λέει ότι ο Οινέας, βασιλιάς της Αιτωλίας, είχε ένα βοσκόπουλο, που το λέγανε Στάφυλο. Μια μέρα ο Στάφυλος παρατήρησε μια γίδα, που έτρωγε ένα παράξενο καρπό και πάχαινε πιο γρήγορα από τις άλλες. Το βοσκόπουλο έκοψε από αυτόν τον καρπό και πήγε στον αφέντη του να τον δοκιμάσει. Τόσο ενθουσιάστηκε ο Οινέας, που έδωσε στον καρπό το όνομα του βοσκού

Στάφυλου, το ονόμασε σταφύλι. Το μεθυστικό ποτό, που βγήκε από το χυμό του σταφυλιού πήρε το όνομα του βασιλιά Οινέα και ονομάστηκε οίνος. Αυτά και άλλα πολλά λέει η αρχαία μυθολογία μας για το αμπέλι.

1.2. Βοτανική ταξινόμηση

Τα αμπέλια ανήκουν στην τάξη *Rhamnales*, της οικογένειας *Vitaceae*, των δικοτυλήδωνων. Στην οικογένεια αυτή περιλαμβάνονται 13 γένη και περίπου 450 γνωστά είδη.

Για αμπελουργικούς σκοπούς, ασχολούμαστε μόνο με το γένος *Vitis*, που ο Planchon το χώρισε σε 2 υπογένη: *Muscadinia*, με 20 χρωματοσώματα και το *Euvitis* με 19 χρωματοσώματα. Το *Muscadinia* περιλαμβάνει 3 αμερικάνικα είδη, που περιλαμβάνουν ποικιλίες με μικρή οικονομική σημασία.

Το υπογένος *Euvitis* περιλαμβάνει και ασιατικά είδη, καθώς και το είδος *vitis vinifera*, άμπελος η οινοφόρος.

1.3. Μορφολογικά χαρακτηριστικά

Η άμπελος είναι φυτό, που αποτελείται από τη ρίζα και το υπέργειο τμήμα, που περιλαμβάνει τον κορμό, τους βραχίονες και τις κληματίδες, από τις οποίες αναπτύσσονται τα φύλλα, οι έλικες και οι ταξιανθίες.

Ρίζα. Η ρίζα παραλαμβάνει από το έδαφος τις αναγκαίες ποσότητες νερού και άλλων θρεπτικών στοιχείων, για την ανάπτυξη του φυτού και την καρποφορία. Το μήκος των ριζών ποικίλλει από 1 έως 2 μέτρα. Σε ορισμένες περιπτώσεις μπορούν να φθάσουν τα 10 μ. Οι ρίζες εκτός του ότι στερεώνουν το φυτό, αναπνέουν, απορροφούν το οξυγόνο του εδάφους και αποβάλλουν διοξείδιο του άνθρακα.

Χυμοί. Ο λήθαργος της αμπέλου διαρκεί από την πτώση των φύλλων μέχρι την έναρξη της βλάστησης. Το πρώτο σημάδι ξεκινήματος της δραστηριότητας είναι οι χυμοί, που εξέρχονται από τα σημεία κλαδέματος.

Διαρκεί ένα περίπου μήνα και σταματάει μόλις σχηματιστούν τα φύλλα, οπότε η εξάτμιση γίνεται μέσα από αυτά.

Οφθαλμοί. Διακρίνονται σε μικτοί και φυλλοφόροι. Οι μικτοί όταν εκπτυχθούν δίνουν βλαστό με σταφύλια, ενώ οι φυλλοφόροι δίνουν βλαστό, που φέρει μόνο φύλλα. Τα μάτια είναι τοποθετημένα στους κόμβους και ακριβώς στη μασχάλη του μίσχου του φύλλου. Στη βάση του 1^{ου} μεσογονατίου, βρίσκεται ο τυφλός οφθαλμός. Στη βάση της κληματίδας, βρίσκονται οι φυλλίτες οφθαλμοί, που έχουν στοιχειώδη οργάνωση και αν βλαστήσουν δίνουν μόνο φύλλα.

Ταξιανθίες. Η ταξιανθία του αμπελιού ανήκει στους βότρεις και ονομάζεται σταφύλι ή βότρυς. Σε κάθε καρποφόρα κληματίδα μπορούμε να συναντήσουμε το πολύ μέχρι 4 βότρεις. Ο καρπός του αμπελιού είναι ράγα.

Φύλλα. Το φύλλο, που έχει διαφορετικό σχήμα από ποικιλία σε ποικιλία είναι το εργαστήριο του φυτού, όπου παρασκευάζονται τα αναγκαία θρεπτικά στοιχεία για τη διατροφή των οργάνων του φυτού. Οι ρίζες απορροφούν από το έδαφος νερό, που περιέχει σε διάλυση ανόργανα συστατικά, τα οποία αποτελούν τον ακατέργαστο χυμό. Ο χυμός αυτός ανεβαίνει και στο στέλεχος και φθάνει στο φύλλο, όπου υφίσταται μετασχηματισμό. Με τη φωτοσύνθεση στο φύλλο παράγονται όλα τα συστατικά της ρόγας του σταφυλιού, σάκχαρα, οξέα, πολυφαινόλες κ.τ.λ.

Έλικες. Απέναντι από τα φύλλα διακρίνουμε τους έλικες. Οι έλικες είναι όργανα συγκράτησης των κληματίδων της αμπέλου που τη στηρίζουν πάνω σε υποστυλώματα. Παρατηρούνται κάθε τέταρτο ή πέμπτο φύλλο.

1.4. Ανθοφορία – Γονιμοποίηση – Καρπόδεση

Η καταβολή των βοτρύων στα μάτια των καρποφόρων κληματίδων παρουσιάζονται τον προηγούμενο χρόνο ανάπτυξής τους και μόλις αυτές αποκτήσουν μήκος 30 cm περίπου.

Οι καταβολές αυτές μεγαθύνονται μέχρι το Σεπτέμβριο – Οκτώβριο, κατόπιν σταματάνε κατά το χειμώνα και την άνοιξη του επόμενου χρόνου σχηματίζονται τα άνθη.

Η καρποφορία εξαρτάται από τις κλιματολογικές συνθήκες του προηγούμενου χρόνου, καθώς επίσης και από το κλάδεμα που εφαρμόστηκε.

Η ανθοφορία έχει ανάγκη από ορισμένες θερμοκρασίες για να ξεκινήσει. Συνήθως αρχίζει το πρωί, σε θερμοκρασία 15°C - 17°C τουλάχιστον και κατά τις 10 π.μ. θεωρείται τερματισμένη.

Το αμπέλι είναι ανεμόφιλο και οι ποικιλίες που έχουν άνθη ερμαφρόδιτα είναι κατά κανόνα αυτογόνιμες.

Για την ομαλή επικονίαση του αμπελιού, κάτω από φυσικές συνθήκες χρειάζεται αίθριος καιρός και πνοή ελαφρού ανέμου, ενώ για τη γονιμοποίηση χρειάζεται κατάλληλη θερμοκρασία περίπου 22°C - 25°C .

Στις περισσότερες ποικιλίες αμπελιού η καρπόδεση γίνεται με την επικονίαση και ανάπτυξη κουκουτσιών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

2.1. Σχέση του αμπελιού προς το κλίμα

Οι καλύτεροι αμπελώνες γίνονται στις πλαγιές των λόφων. Εκεί τα αμπέλια είναι προστατευμένα από τους παγετούς και την υγρασία, αερίζονται καλύτερα και δίνουν καλύτερης ποιότητας προϊόντα, με περισσότερα σάκχαρα, αλλά είναι μικρότερης παραγωγικότητας από τα πεδινά.

Κλίμα. Η οικονομική ευδοκίμηση των καλλιεργούμενων ποικιλιών αμπελιού προϋποθέτει κλίμα, που χαρακτηρίζεται από μακρύ καλοκαίρι, θερμό και χειμώνα χωρίς πολλές βροχές ή μαλακό και περίοδο άνοιξης και φθινοπώρου χωρίς παγετούς. Το κλίμα ασκεί πάνω στη βλάστηση μεγαλύτερη επίδραση από το έδαφος. Έτσι, βλέπουμε ποικιλίες να παράγουν εκλεκτά κρασιά, σε μια περιφέρεια, ενώ σε άλλη περιφέρεια με εδάφη ίδιας σύνθεσης δεν δίνουν το ίδιο προϊόν.

Θερμοκρασία. Η θερμοκρασία είναι απαραίτητη για την κανονική βλάστηση του αμπελιού και επιδρά στη σύνθεση του γλεύκους και στη συνέχεια στην παραγωγή κρασιών ποιότητας. Από την ανθοφορία μέχρι την αλλαγή του χρωματισμού χρειάζονται 22⁰C-26⁰C. Από την αλλαγή του χρωματισμού των ραγών μέχρι την ωρίμανση 20⁰C-24⁰C. Από την έναρξη μέχρι τη λήξη του τρυγητού 18⁰C-22⁰C. Γενικά, θα μπορούσαμε να πούμε ότι η θερμότητα είναι αναγκαία στα αμπέλια, ιδίως από την άνθιση έως την ωρίμανση των σταφυλιών.

Φως. Το φως επιδρά στο σχηματισμό των υδατανθράκων στα φύλλα. Γενικά, το φως είναι ο κύριος παράγοντας, ο οποίος επηρεάζει τη χημική σύνθεση του σταφυλιού (τα κάνει γλυκύτερα).

Βροχές. Το ευρωπαϊκό αμπέλι αντέχει στην ξηρασία και μπορεί να βλαστήσει σε περιφέρειες όπου το ετήσιο ύψος βροχής δεν υπερβαίνει τα 200 χιλιοστά. Για πιο συγκεκριμένα όμως συμπεράσματα θα πρέπει να λάβουμε

υπόψη μας τις απαιτήσεις του χρησιμοποιούμενου υποκειμένου και της εμβολιασμένης σ' αυτό ποικιλίας.

Άνεμοι. Οι ασθενείς άνεμοι είναι ωφέλιμοι κατά την ανθοφορία και υποβοηθούν πάρα πολύ την επικονίαση και τη γονιμοποίηση. Όταν όμως γίνονται δυνατοί σπάζουν τους βλαστούς και τους βότρες και γίνονται επικίνδυνοι.

2.2. Σχέση του αμπελιού προς το έδαφος

Το έδαφος είναι το θεμέλιο του αμπελώνα μας. Εκτός από τη χημική σύσταση του εδάφους, για την εγκατάσταση του αμπελώνα πρέπει να λάβουμε υπόψη μας και τα παρακάτω στοιχεία του εδάφους:

α. Γονιμότητα

Το αμπέλι αρέσκεται στα μέσης σύστασης εδάφη. Σε εδάφη με μεγάλη γονιμότητα, όπου η οργανική ουσία περιέχεται σε αναλογίες μεγαλύτερες των κανονικών, το αμπέλι ανθορροεί, έχει βλαστομανία, όταν καρπίζει δίνει μεγάλες αποδόσεις, αλλά η ποσότητα των σταφυλιών είναι κατώτερη σε ποιότητα, σε χρώμα και σε σάκχαρα.

β. Σύσταση

Το αμπέλι ευδοκimeί καλύτερα σε εδάφη χονδρόκοκκα και μάλιστα χαλικώδη, όπου διακόπτεται η ομοιομορφία του εδάφους και το συμπαγές, γίνεται ευκολότερος ο αερισμός και η αποθήκευση του νερού και περιορίζεται η εξάτμιση.

Το αμπέλι διαθέτει μεγάλες και γερές ρίζες για να εκμεταλλεύεται τα βαθύτερα στρώματα, χωρίς να ενδιαφέρεται τόσο πολύ για το επιφανειακό έδαφος, που όταν είναι χαλαρό και άγονο δουλεύεται εύκολα και δεν βγάζει χορτάρια. Αυτό είναι το πλεονέκτημα για τη συγκράτηση της βαθύτερης υγρασίας, που έχει το έδαφος από το χειμώνα και που εκμεταλλεύεται θανμάσια το καλοκαίρι το αμπέλι μας.

Ανάμεσα σ' αυτή την κατάσταση, που φτιάχνει το επιφανειακό έδαφος σε συνδυασμό με τη βαθύτερη γονιμότητα και σταθερότητα και στη μέση καλή κατάσταση, που δημιουργούν τα μέσης σύστασης εδάφη, πρέπει να αποφύγουμε τα πολύ χαλαρά και άγονα εδάφη, σε πολύ μεγάλο βάθος, όπως επίσης, πρέπει να εγκαταλείψουμε τα πολύ βαριά, σφικτά, αργιλώδη εδάφη, που το καλοκαίρι σκάνε.

γ. Υγρασία του εδάφους

Οι απαιτήσεις του αμπελιού είναι σχετικά μικρές. Όταν η υγρασία είναι ψηλή, ιδιαίτερα στο νομό Ευβοίας, που καλλιεργούνται ως επί το πλείστον οινοποιήσιμες ποικιλίες, οι βότρες και οι ράγες παίρνουν μεγαλύτερες διαστάσεις και η παραγωγή αυξάνει, αλλά το γλεύκος γίνεται νερούλο, φτωχό σε σάκχαρα και συχνά σε οξέα. Μεγάλη υγρασία προκαλεί στις ζωννές ποικιλίες μεγάλη βλάστηση και υποβοηθά την ανθόρροια.

Οι επιτραπέζιες ποικιλίες θέλουν οπωσδήποτε περισσότερη εδαφική υγρασία. Όταν λείπει η εδαφική υγρασία και μπορεί να την προσθέσουμε στο έδαφος με ποτίσματα, τότε μπορούμε να αξιοποιήσουμε τα ιδανικότερα χωράφια για αμπέλια.

δ. Το χρώμα του εδάφους

Τα εδάφη από άποψη χρώματος χωρίζονται σε δύο μεγάλες κατηγορίες. Τα σκουρόχρωμα και τα μελανά. Σκουρόχρωμα είναι τα μαυροχώματα και τα κοκκινοχώματα. Ανοιχτόχρωμα είναι κυρίως τα ασβεστοχώματα. Τα ανοιχτόχρωμα εδάφη κρατάνε καλύτερα την υγρασία τους μέσα στο καλοκαίρι. Επίσης με το χρώμα τους δείχνουν ότι έχουν μεγάλη ποσότητα από ασβέστιο και η ασβεστος θεωρείται σπουδαίο στοιχείο που βελτιώνει σε μεγάλο βαθμό την ποιότητα του σταφυλιού.

Το χρώμα, το άρωμα και η γεύση επηρεάζονται άμεσα σε μεγάλο βαθμό από την ποσότητα ασβέστου που περιέχει το έδαφος που καλλιεργείται το αμπέλι. Τα σκουρόχρωμα εδάφη χρησιμοποιούν περισσότερο την ηλιακή ακτινοβολία και ζεσταίνονται εύκολα. Τα εδάφη αυτά έχουν ως συνέπεια να ξεραίνονται πιο εύκολα κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού. Έτσι αναφέρουμε σαν συμπέρασμα ότι τα σκοτεινού χρώματος εδάφη πλεονεκτούν στα ψυχρά

κλίματα και για τις ποικιλίες όψιμης ωρίμανσης, ενώ οι λευκές ποικιλίες, που χρησιμοποιούν λιγότερο την ηλιακή ακτινοβολία και απαιτούν μεγαλύτερη ηλιοφάνεια, προτιμούν τα ανοιχτόχρωμα χαλικώδη εδάφη, που αντανακλούν περισσότερο το φως.

ε. Η αντίδραση του εδάφους

Τα συμπεράσματα σχετικών ερευνών ως προς την οξύτητα ή αλκαλικότητα των εδαφών είναι τελείως διαφορετική.

Κατ' άλλους το αμπέλι προτιμά τα ελαφρώς αλκαλικά εδάφη ή τα ουδέτερα και κατ' άλλους τα ελαφρώς όξινα. Οι ποικιλίες του *vitis vinifera* παρουσιάζουν ικανοποιητική προσαρμογή σε όξινα και αλκαλικής αντίδρασης εδάφη. Η ικανότητα προσαρμογής των ποικιλιών αμερικάνικων ειδών στα όπως παραπάνω εδάφη είναι περιορισμένη, τα περισσότερα πάσχουν από χλώρωση στα ασβεστούχα εδάφη.

Οι ποικιλίες του είδους *Vinifera* ευδοκιμούν σε εδάφη όπου το pH κυμαίνεται μεταξύ 6 και 7,5.

2.3. Οι ποικιλίες του αμπελιού

Στην Ελλάδα υπάρχουν διάφορες ποικιλίες αμπελιού και ένας τρόπος διάκρισής τους είναι ανάλογα με τη χρήση τους. Έτσι έχουμε τις οινοποιήσιμες ποικιλίες, τις επιτραπέζιες ποικιλίες και τις ποικιλίες που είναι κατάλληλες για την παραγωγή σταφίδας.

Οι κυριότερες καλλιεργούμενες ποικιλίες στην Ελλάδα, ανάλογα με τη χρήση τους είναι:

- ◆ Από τις οινοποιήσιμες: Μανδηλάρια, Σαββατιανό, Ροδίτης, Ζουμιάτικο, Κοτσιφάλι, Μαυροδάφνη, Ναούσης, Λήμνιο, Μαυρούδι, Μπατίκι κ.ο.κ.
- ◆ Από τις επιτραπέζιες: Περγλέτ, Καρντινάλ, Μοσχάτο Αμβούργο, Μοσχάτο Αλεξάνδρειας, Ribier, όψιμο Εδέσσης, Κολοκυθάς Αυγουλάτος, Italia, φράουλα κόκκινη κ.ο.κ.

Ειδικότερα, για τις οινοποιήσιμες, οι κυριότερες ποικιλίες ανά οινοπαραγωγικό διαμέρισμα είναι:

1. Πελοπόννησος

- ◆ Στη Νεμέα η ποικιλία Αγιωργίτικο ή μαύρο Νεμέας.
- ◆ Στη Μαντινεία η ποικιλία Φιλέρι και διάφορες παραλλαγές (Μοσχοφίλερο, Ασροφιλερό κ.λ.π.).

2. Κρήτη

- ◆ Στα Χανιά η ποικιλία Ρωμαίικο.
- ◆ Στην περιοχή Σητείας και Μαλεβυζίου το Λιάτικο.
- ◆ Στις Αρχάνες και στα Πεζά το Κοτσιφάλι και Μαντιλάρι.

3. Αττική – Βοιωτία – Εύβοια

- ◆ Κυρίως η ποικιλία Σαββατιανό.

4. Μακεδονία

- ◆ Η ποικιλία Ξινόμαυρο στη Νάουσα και στο Αμύνταιο.

5. Ήπειρος

- ◆ Στη Ζίτσα η ποικιλία Ντεμπίνα.

6. Νησιά Ιονίου

- ◆ Στη Λευκάδα το Βερτζαμί.
- ◆ Στην Κεφαλονιά η Ρομπόλα και Γουστολίδι.
- ◆ Στην Κέρκυρα ο Κακοτρύγης.
- ◆ Στη Ζάκυνθο το Σκιαδόπουλο, Ρομπόλα, Γουστολίδι.

7. Θεσσαλία

- ◆ Στην περιοχή Ραψάνης οι ποικιλίες Ξινόμαυρο, Κρασάτο, Σταυρωτό ή Αμπελακιώτικο και Σαββατιανό.

2.4. Πολλαπλασιασμός του αμπελιού

Το αμπέλι μπορεί να πολλαπλασιαστεί εγγενώς με σπόρο και αγενώς με μοσχεύματα, με καταβολάδες και με εμβολιασμό.

Ο εμβολιασμός είναι μια τεχνική που αφορά τη μεταμόσχευση ενός τμήματος φυτού, το οποίο ονομάζεται εμβόλιο, πάνω στις ρίζες ή στους βλαστούς άλλου φυτού που καλείται υποκειμένο και του δίνει χάρις στο ριζικό του σύστημα, τις απαραίτητες τροφές για την ανάπτυξή του.

Για να πετύχει ο εμβολιασμός, θα πρέπει να υπάρχουν ορισμένες προϋποθέσεις, οι οποίες είναι:

- ◆ Βοτανική συγγένεια εμβολίου υποκειμένου.
- ◆ Επαφή των καμβίων του εμβολίου και του υποκειμένου.
- ◆ Νεαρή ηλικία του εμβολίου και κατά το δυνατόν όχι μεγάλη ηλικία του υποκειμένου.
- ◆ Στενή και διαρκής επαφή των τομών του εμβολίου και του υποκειμένου, μέχρι πλήρους συγκολλήσεως.
- ◆ Ο εμβολιασμός έχει καλύτερη επιτυχία, όταν έχει αρχίσει η κυκλοφορία των χυμών του υποκειμένου.
- ◆ Ευνοϊκές συνθήκες θερμοκρασίας υγρασίας και αερισμού.
- ◆ Άριστη θερμοκρασία για εμβολιασμό είναι 21⁰C-24⁰C, ενώ η υγρασία στη ζώνη ένωσης – υποκειμένου πρέπει να είναι υψηλή.

Οι εμβολιασμοί διακρίνονται στους επιτόπιους (α. εμβολιασμός με πλήρη σχισμή σε νεαρά υποκείμενα, β. εμβολιασμός με εγκοπή, γ. πλάγιος εμβολιασμός και δ. μαγιόρκιος εμβολιασμός) και στους επιτραπέζιους (α. αγγλικός εμβολιασμός, που μπορεί να είναι είτε βραχείας τομής, είτε μακριάς και β. εμβολιασμός με μηχανές).

2.5. Προετοιμασία εδάφους και φύτευση αμπελώνων

Οι εργασίες, που πρέπει να γίνουν προκειμένου να φυτέψουμε ένα αμπέλι σ' ένα χωράφι είναι συνοπτικά οι ακόλουθες:

1. Καθαρισμός του εδάφους από τους διάφορους θάμνους, πέτρες κ.ο.κ.
2. Όργωμα σε βάθος 60-70 εκ. από τον Απρίλιο μέχρι το Μάιο, προκειμένου το έδαφος να αεριστεί, να εκτεθεί στον ήλιο και να καταστραφούν τα ζιζάνια.
3. Την ίδια εποχή ρίχνουμε και στις αυλακίες φώσφορο και κάλιο, αν χρειάζεται. Ανά στρέμμα περίπου 100 κιλά φώσφορο (P_2O_5) και 30 κιλά K_2SO_4 .
4. Κατά τον Ιανουάριο κάνουμε ελαφρό όργωμα για κανονικό ισοπέδωμα του χωραφιού.

Στη συνέχεια, η φύτευση των αμπελώνων γίνεται κατά ορθογώνια ή τετράγωνα. Οι αποστάσεις φυτέματος είναι περίπου 2-2,2 m. μεταξύ των γραμμών και 2 επί των γραμμών ή μπορεί να υπάρξουν και άλλες κυμαινόμενες στα ίδια περίπου πλαίσια, εξαρτώμενες κάθε φορά από τις συγκεκριμένες συνθήκες.

Έτσι, σε ένα χωράφι ενός στρέμματος μπορούν να φυτευτούν γύρω στα 227-250 κλήματα. Η φύτευση γίνεται συνήθως από τον Ιανουάριο έως το Μάρτιο.

2.6. Συστήματα μόρφωσης των πρεμνών

Τα επικρατέστερα σχήματα στο αμπέλι είναι:

α. Το **κνπελλοειδές** σχήμα φέρει έναν κατακόρυφο κορμό και στο ανώτερο σημείο του φέρει τους βραχίονες, οι οποίοι απομακρύνονται συμμετρικά από τον κορμό και σχηματίζουν ανοικτό κύπελλο.

β. Το **γραμμοειδές τύπου Royat**. Πρόκειται για γραμμικό σχήμα μόρφωσης ή αλλιώς κορδόνι. Φέρει κορμό, που κατά το ένα μέρος του είναι

κατακόρυφος και κατά το άλλο μέρος οριζόντιος. Οι βραχίονες βρίσκονται στην πάνω πλευρά του οριζόντιου κλάδου του κορμού. Μπορεί να είναι μονόπλευρο, είτε αμφίπλευρο. Απαιτεί μόνιμη εγκατάσταση σκελετού και μόνιμη στήριξη με πασσάλους, που τοποθετούνται στη σειρά κατά τη διεύθυνση της γραμμής και κατά διαστήματα 2-3 πρέμνα. Στους πασσάλους στηρίζουμε τα σύρματα σε ύψος 50 cm, 90 cm και 150 cm. Οι αποστάσεις της φύτευσης των πρέμων είναι 1,75-2,30 μεταξύ των γραμμών. Και

γ. Το γραμμοειδές τύπου **Guyot**. Είναι το σύστημα εναλλασσόμενου βραχίονα, κατά το οποίο διατηρείται μια αμολυτή και μια κεφαλή 2 ματιών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

3.1. Καλλιεργητικές φροντίδες

Οι καλλιεργητικές φροντίδες, που γίνονται στους αμπελώνες αφορούν κατεργασία του εδάφους, καταστροφή των ζιζανίων, προσθήκη λιπασμάτων και αρδεύσεις.

- Κατεργασία του εδάφους

Γίνονται με μηχανικά μέσα δύο οργώματα το Μάρτιο και τον Ιούνιο. Για το σκοπό αυτό, χρησιμοποιούνται τρακτέρ μικρού πλάτους, που έχουν τη δυνατότητα να κινούνται μεταξύ των γραμμών. Το όργωμα του Μαρτίου γίνεται σε βάθος το πολύ 20 εκ. και έχει σα σκοπό την καταστροφή των ζιζανίων, τον αερισμό του εδάφους και γενικότερα την έκθεση του εδάφους στις ατμοσφαιρικές επιδράσεις. Το όργωμα τον Ιούνιο, που δεν εφαρμόζεται τόσο συχνά, γίνεται σε βάθος 5-8 εκ. και έχει σα σκοπό την καταστροφή των ζιζανίων, που έχουν αναπτυχθεί.

- Καταστροφή των ζιζανίων

Τα κυριότερα ζιζάνια των αμπελώνων του νομού Εύβοιας είναι η αγριάδα, η κύπερη, ο βέλιουρας κ.τ.λ.

Για την καταπολέμησή τους, εκτός από τα οργώματα χρησιμοποιούνται και ζιζανιοκτόνα.

Τα κυριότερα ζιζανιοκτόνα, που χρησιμοποιούνται είναι η αμινοτριαζόλη (ATA 350 ME 500 γραμ. το στρέμμα), paraquat (50-100 gr/στρ.), fluazipof buty 1 (150-200 gr/στρ.), Atrazine (200-400 gr/στρ.) κ.τ.λ.

Οι τρόποι, που γίνεται η ζιζανιοκτονία είναι είτε με εφαρμογή του ζιζανιοκτόνου σ' όλο το έδαφος του αμπελιού, είτε με εκλεκτική εφαρμογή ζιζανιοκτονίας στις γραμμές μόνο ή στα συγκεντρωμένα ζιζάνια.

Η χρήση ζιζανιοκτόνων μπορεί ν' αρχίσει από το Νοέμβριο μέχρι το Μάρτη.

- Προσθήκη λιπασμάτων

Το αμπέλι, όπως όλα τα φυτά, για να αναπτυχθεί και να παράγει έχει ανάγκη από ορισμένα θρεπτικά στοιχεία, που μαζί με το νερό αποτελούν βασικά συστατικά της φυτικής ύλης.

Τα κυριότερα απ' αυτά είναι το άζωτο, συστατικό απαραίτητο για τη συμπλήρωση της ανάπτυξης κάθε φυτού και το κάλιο, στοιχείο απαραίτητο για την ωρίμανση και την ποιότητα των καρπών. Επίσης, στοιχεία απαραίτητα για τη ζωή και την καρποφορία του αμπελιού είναι ο φώσφορος, το θειάφι και το μαγνήσιο, αλλά σε μικρότερες ποσότητες.

Σε περιπτώσεις, που παρουσιαστούν ελλείψεις ιχνοστοιχείων (π.χ. σιδήρου, βορίου, χαλκού, ψευδαργύρου κ.α.) γίνονται διαφυλλικές λιπάνσεις.

- Αρδεύσεις των αμπελώνων

Το νερό είναι πολύ χρήσιμο για το αμπέλι, αν και συνήθως καλλιεργείται σαν ξηρικό και μπορεί να δίνεται σε όλες τις εποχές, εκτός από την περίοδο της άνθισης έως και το δέσιμο των καρπών, γιατί έχουμε αντίθετα αποτελέσματα. Οι μεγαλύτερες ανάγκες των πρέμων σε νερό συμπίπτουν απ' την περίοδο της καρπόδεσης μέχρι και την έναρξη της ωρίμανσης, δηλαδή από το τέλος Μαΐου μέχρι και τις αρχές Αυγούστου.

Η μέση στρεμματική απόδοση είναι περίπου 600 κιλά το στρέμμα για ξηρικά και 1.500 κιλά / στρέμμα για ποτιστικά.

3.2. Συγκομιδή σταφυλιών

- Ωρίμανση των σταφυλιών

Κατά την ωρίμανση της ράγας διακρίνουμε τρεις φάσεις.

Τη φάση της άγουρης ράγας, τη φάση της ωρίμανσης και τη φάση της ωριμότητας. Η ράγα, κατά τη διάρκεια της ανάπτυξης, υφίσταται μεταβολές φυσικής και χημικής φύσης.

Η φάση της «ωριμότητας» χαρακτηρίζεται από την ανάπτυξη στο σταφύλι των χαρακτηριστικών, αναλόγως για το σκοπό που θα χρησιμοποιηθεί. Κατά την υπερωρίμανση των σταφυλιών, οι ράγες δεν εμπλουτίζονται σε σάκχαρα, η οξύτητα ελαττώνεται, το βάρος μειώνεται λόγω της εξάτμισης του νερού και οι ράγες συρρικνώνονται.

Οι χημικές αλλαγές, που συμβαίνουν στο σταφύλι κατά την ωρίμανσή του αφορούν κυρίως την σακχαροπεριεκτικότητα, την ολική οξύτητα και το ΡΗ.

Κατά τη διάρκεια της ωρίμανσης έχουμε μια συνεχή αύξηση της επί τοις εκατό περιεκτικότητας των σακχάρων, γλυκόζης και φρουκτόζης.

Η ογκομετρούμενη οξύτητα ελαττώνεται κατά τη διάρκεια της ωρίμανσης. Μεγάλη σημασία πάντως έχουν οι μεταβολές, που λαμβάνουν χώρα κατά την ωρίμανση, στις ποσότητες των ελεύθερων οξέων, των αλάτων τους, καθώς και των ημιενωμένων οξέων, γιατί επηρεάζουν το ΡΗ. Κατά τη διάρκεια της ωρίμανσης έχουμε μια συνεχή αύξηση του ΡΗ, που οφείλεται στον εμπλουτισμό του σταφυλιού σε κάλιο και άλλα κατιόντα. Μεταβολές επίσης, κατά τη διάρκεια της ωρίμανσης έχουμε και στα αρωματικά συστατικά του σταφυλιού, η ποσότητα των οποίων αυξάνει, γεγονός που έχει μεγάλη σημασία στην ποιότητα της πρώτης ύλης.

- Συλλογή των σταφυλιών – τρυγητός

Ο τρυγητός περιλαμβάνει τη συλλογή των σταφυλιών και τη μεταφορά τους στον τόπο οινοποίησης.

Η συλλογή των σταφυλιών, θα πρέπει να γίνεται όταν είναι ώριμα. Η ωρίμανση και η σύσταση του σταφυλιού διαφέρουν από χρονιά σε χρονιά, από περιοχή σε περιοχή και ακόμη, από αμπέλι σε αμπέλι. Ένας μεγάλος αριθμός παραγόντων επιδρά σ' αυτό, όπως είναι η ποικιλία, το έδαφος, οι κλιματολογικές συνθήκες, το κλάδεμα, η λίπανση κ.λ.π.

- Συλλογή – Μεταφορά

Ο τρύγος περιλαμβάνει γενικά δύο ομάδες εργατών και εργατριών. Η πρώτη ομάδα περιλαμβάνει την ομάδα κοπής των σταφυλιών και η δεύτερη ασχολείται με τη μεταφορά των σταφυλιών στον τόπο συγκέντρωσης της παραγωγής που μαζεύτηκε.

Η συλλογή των σταφυλιών γίνεται με το χέρι και σπανιότερα με μαχαίρι. Τα σταφύλια τοποθετούνται με προσοχή στα δοχεία συλλογής. Σήμερα χρησιμοποιούνται περισσότερο δοχεία συλλογής αντίστοιχα με τα παραπάνω, αλλά από πλαστικό, όπως πλαστικά δοχεία και πλαστικά κιβώτια, όχι πολύ ψηλά, που έχουν μικρότερο βάρος και η μεταφορά τους, αλλά και ο καθαρισμός τους είναι ευκολότερος. Τα δοχεία αυτά καθαρίζονται και απολυμαίνονται περιοδικώς με θερμό ατμό ή θερμό νερό.

Τα σταφύλια θα πρέπει να τοποθετούνται με μεγάλη προσοχή στα δοχεία, ώστε να αποφεύγεται η απώλεια χυμών. Τα δοχεία συλλογής, αφού γεμίζουν, όχι πάνω – πάνω όμως, τοποθετούνται σε φορτηγά και πηγαίνουν στο οινοποιείο. Ένας άλλος τρόπος μεταφοράς, που όμως θα πρέπει να αποφεύγεται είναι κατά σωρούς, «χύμα» σε αυτοκίνητα. Στις περιπτώσεις αυτές, λόγω της μεγάλης πίεσης, τα σταφύλια σπάνε, έχουμε απώλεια χυμού, δημιουργείται περιβάλλον ευνοϊκό για την ανάπτυξη των μικροοργανισμών και το σπουδαιότερο ο χυμός του σταφυλιού επιδρά στις μεταλλικές επιφάνειες.

Αποτέλεσμα αυτής της επιδράσεως είναι να μεταφέρονται μέταλλα στο κρασί, με δυσμενή αποτελέσματα. Γι' αυτό το λόγο σε περιπτώσεις, που η μεταφορά των σταφυλιών γίνεται κατά τον τρόπο αυτό, το αμάζωμα στα αυτοκίνητα καλύπτεται εσωτερικά με νάιλον.

3.3. Ασθένειες και εχθροί του αμπελιού

A. Μυκητολογικές ασθένειες

Ωίδιο. Η προσβολή αφορά όλα τα πράσινα μέρη του αμπελιού, τα οποία σκεπάζονται από ένα αραχνοειδές επίχρισμα, τα δε φύλλα συστρέφονται και έχουμε βραχυγονάτωση. Στις ράγες προκαλεί σχίσσιμο.

Καταπολέμηση. Χρησιμοποιείται θειάφι. Βασικά τα θειαφίσματα πρέπει να γίνονται στα ακόλουθα διαστήματα:

1. Όταν οι νεαροί βλαστοί αποκτήσουν φύλλα.
2. Κατά την άνθιση (το θειάφι βοηθάει μηχανικά τη γονιμοποίηση).
3. Μετά το δέσιμο.

Στη συνέχεια τα θειαφίσματα εξαρτώνται από το βαθμό της προσβολής. Τα θειαφίσματα πρέπει να αποφεύγονται να γίνονται με πολύ θερμό καιρό.

Ίσκα. Προκαλούνται συμπτώματα όμοια μ' αυτά της έλλειψης νερού ή και αποπληξίας.

Καταπολέμηση. Χρησιμοποιούνται ψεκασμοί με δινιτροορθοκρεζόλη ή βενζιμιδαζολικά μυκητοκτόνα.

Φόμοψη. Δημιουργεί κηλίδες στις κληματίδες, τις εξασθενεί και τις κάνει εύθραυστες. Τα φύλλα παρουσιάζουν κηλίδες και μετά ξεραίνονται. Στα σταφύλια δημιουργεί κηλίδες στους βότρες, τους παραμορφώνει και τους ξεραίνει.

Καταπολέμηση. Προληπτικά μέτρα και ψεκασμοί, όπως για την ίσκα.

Περονόσπορος. Προσβάλλει τα πράσινα όργανα, όχι όμως τα παλιά. Στα φύλλα δημιουργεί ελαιόχρωμες κηλίδες και στην κάτω επιφάνεια λευκό χνούδι.

Καταπολέμηση. Ψεκάσμοι με μυκητοκτόνα, όπως το metaxyli, ofurace κ.λ.π.

Βοτρίτης. Προσβάλλει φύλλα, βλαστούς, ταξιανθίες και βότρες. Οι ράγες παίρνουν καστανό μεταχρωματισμό και σε συνθήκες υψηλής υγρασίας σαπίζουν.

Καταπολέμηση. Προληπτικά με ξεφύλλισμα, με τη χρήση βορδιγάλειου πολτού. Συνιστώμενα μυκητοκτόνα είναι το iprodione, procymidone, bonomyi κ.λ.π.

Όλες λίγο πολύ οι παραπάνω ασθένειες παρουσιάζονται και στους αμπελώνες της Εύβοιας. Για την αντιμετώπιση των ασθενειών και περισσότερο για την πρόληψή τους γίνονται σε ετήσια βάση ξεφυλλίσματα και θειαφίσματα. Συχνά είναι και τα προληπτικά ραντίσματα για περονόσπορο και βοτρίτη.

B. Έντομα – Εχθροί του αμπελιού

Τα έντομα που προκαλούν ζημιές στο αμπέλι, ως επί το πλείστον αναγνωρίζονται με γυμνό μάτι, αλλά υπάρχουν και ορισμένα, τα οποία με δυσκολία αναγνωρίζονται.

Ευδεμίδα. Πολύ σημαντικός εχθρός του αμπελιού, που έχει τρεις γενεές το χρόνο. Προκαλεί σοβαρές ζημιές στις ράγες των σταφυλιών και έχει αυτό σαν αποτέλεσμα να γίνεται και προσβολή από το μύκητα *Botrytis cinifera*. Οι ράγες σαπίζουν.

Καταπολέμηση. Με οργανοφωσφορικά καρβαμιδικά και πυρεθροειδή σκευάσματα. Οι επεμβάσεις γίνονται σε συνδυασμό με τις επεμβάσεις κατά του περονόσπορου και του ωίδιου.

Ψευδόκοκκος. Έχει 4-6 γενεές το χρόνο. Εξασθενίζει τα αμπέλια, προκαλεί ανθόρροια και υποβάθμιση της ποιότητας των σταφυλιών.

Καταπολέμηση. Ορισμένα κολεόπτερα υπό φυσιολογικές συνθήκες ελέγχουν τους πληθυσμούς. Εάν η προσβολή είναι επιζήμια γίνονται δύο ψεκασμοί με οργανοφωσφορικό εντομοκτόνο, σε συνδυασμό με θερινό πολτό.

Άλλα έντομα, που προσβάλλουν το αμπέλι είναι κάποια κοκκοειδή (πουλβινάρια, μαύρη ψώρα), τα τζιτζικάκια, ο σπόρυγχος, θρίπες, τσιγαρολόγος, αγρότιδες σφήκες, απάτης κ.α.

Γ. Ακάρεα

Ο κοινός τετράνυχος προσβάλλει το αμπέλι το καλοκαίρι, προτιμώντας τα νεαρά φύλλα, αλλά στη συνέχεια και τα παλαιότερα φύλλα και τους βλαστούς. Τα προσβεβλημένα φύλλα παίρνουν χρώμα καστανωπό, αποξηραίνονται και πέφτουν.

Καταπολέμηση γίνεται με ωοκτόνο – ακμαιοκτόνο, ακαρεοκτόνο.

Ακάρεα της οικογένειας *Eriophyidae*, πιο συγκεκριμένα είναι τα ακόλουθα:

- α. *Brevinarius lewisi*. Προκαλεί καστανόμαυρη εσχάρωση. Η προσβολή έχει σαν αποτέλεσμα μειωμένη ανάπτυξη των βλαστών κι όταν επεκταθεί στις ταξιανθίες προκαλεί ανθόρροια.
- β. *Phyllocoptes vitis*. Προκαλεί παραμορφώσεις των φύλλων, βραχυγονάτωση, έκπτυση ταχυφυών βλαστών, ανθόρροια κ.τ.λ.
- γ. *Colomerus vitis*. Προσβάλλει κυρίως τα νεαρά φύλλα, στα οποία εμφανίζονται μικρά εξογκώματα σαν κηκίδες στην πάνω επιφάνεια χρώματος πράσινου έως καστανέρυθρου. Στην κάτω επιφάνεια υπάρχουν κοιλώματα με πυκνές, ξανθές, υπερτροφικές τρίχες, ανάμεσα στις οποίες ζουν και διατρέφονται τα Ακάρεα. Το σύμπτωμα αυτό λέγεται ερίνωση.

Δ. Νηματώδεις

Η προσβολή γίνεται κυρίως από νηματώδεις του γένους *Xiphinema*, που προσβάλλουν τις ρίζες. Οι ζημιές που προκαλούν είναι άμεσες και έμμεσες, γιατί είναι οι κύριοι φορείς του μολυσματικού εκφυλισμού. Η αντιμετώπισή τους αφορά καλλιεργητικές τεχνικές, πριν την εγκατάσταση του αμπελώνα. Συνήθως, γίνεται με βαθύ όργωμα και εφαρμογή νηματωδοκτόνου.

Ε. Άλλες ασθένειες

Άλλες ασθένειες που μπορεί να εμφανίσει ένας αμπελώνας είναι βακτηριώσεις, όπως είναι η βακτηριακή νέκρωση, βακτηριακός καρκίνος, ασθένεια του Pierce και από ιώσεις: μολυσματικό εκφυλισμό και ίκτερο. Η αντιμετώπιση των ασθενειών αυτών έχει να κάνει κυρίως με την πρόληψη και όχι με την καταστολή. Γι' αυτό συνιστώνται υγιή πολλαπλασιαστικά υλικά, αφαίρεση και κάψιμο των προσβεβλημένων βραχιόνων κ.λ.π.

Περιεκτικοί και πολύ σημαντικοί για τις ασθένειες – εχθρούς της αμπέλου και την καταπολέμησή τους είναι και οι πίνακες που ακολουθούν:

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι

Αντιμετώπιση των κυριότερων εχθρών και ασθενειών του αμπελιού

Εχθροί και ασθένειες	Λήθαργος	Έκπτυξη ματιών	Στο 3 ^ο φύλλο	Πριν την άνθιση	Τέλος άνθισης	Ρώγα σε μέγεθος μπιζελιού	Στο γυάλισμα της ρώγας	Ωρίμαση
Ωίδιο <i>Uncinula necator</i>		●	●	●	●	●	●	●
Ισκα <i>Phellinus ingiarius</i> , <i>Stereum hirsutum</i>	●							
Φόμοψη <i>Phomopsis viticola</i>	●	●	●	●				
Περνόςπορος <i>Plasmopara viticola</i>			●	●	●	●	●	
Βοτρυτίς <i>Botrytis cinerea</i>			●	●	●	●	●	
Ευδεμίδα <i>Lobesia botrana</i>				●	●		●	●
Ψευδόκκοκος <i>Planococcus citri</i>	●							
Ερίωση <i>Eriophyes vitis</i>			●					
Φυλλοκόπος <i>Phylloxera vitis</i>			●					
Καστανή εσχάρωση <i>Brevipalpus lewisi</i>			●	●	●			

● Στάδιο στο οποίο γίνεται η επέμβαση

ΠΙΝΑΚΑΣ Π

Πρόγραμμα καταπολέμησης εχθρών και ασθενειών της αμπέλου

Αίτιο	Συμπτώματα	Εποχή παρέμβασης	Μέσα καταπολέμησης
<i>Ωίδιο</i>	Προκαλεί παραμορφώσεις των βλαστών (άσπρη σκόνη)	Όταν οι βλαστοί έχουν μήκος 8-10 cm	Θειάφι
<i>Ωίδιο</i>	Παραμόρφωση βλαστών	Δέσιμο της ράγας	Θειάφι, αντί για Bayleton, Rimidin
<i>Τσκα</i>	Περιφερειακή χλώρωση των φύλλων και αιφνίδιος μαρασμός	Πριν να φουσκώσουν τα μάτια το χειμώνα	Χειμερινός – βορδιγάλειος πολτός και κυρίως αρσενικάδες Na
<i>Φόμοψη</i>	Νέκρωση βραχιόνων και κεφαλών	Πριν να φουσκώσουν τα μάτια το χειμώνα	Χειμερινός – βορδιγάλειος πολτός και αρσενικάδες Na
<i>Περονόσπορος</i>	Σκούρες επιμήκεις ραβδώσεις	Όταν οι βλαστοί έχουν μήκος 8-10 cm	Captan, maneb, Antracol
<i>Περονόσπορος</i>	Κηλίδες λαδιού στα φύλλα, αφυδάτωση και ξήρανση των φύλλων	Δέσιμο της ράγας	Captan, Antracol
<i>Βοιτρύτης</i>	Σάπισμα των σταφυλιών	Όταν έχουν δέσει οι ράγες	Benomil, Captan 83%
<i>Ευδεμίδα</i>	Προσβάλλει τα άνθη και δημιουργεί μεταξένια νήματα	Πριν από την άνθιση και μετά την άνθιση	Eudosulfam, Pirethrines
<i>Ψευδόκοκκος</i>	Κιτρίνισμα βλαστών	Πριν να φουσκώσουν τα μάτια το χειμώνα	Χειμερινός – βορδιγάλειος πολτός
<i>Ερίωση</i>	Στο πάνω μέρος του φύλλου εξογκώματα και στο κάτω μέρος βαθουλώματα	Όταν οι βλαστοί έχουν μήκος 8-10 cm	Θειάφι
<i>Ακάρεα / Τετράνουχος</i>	Φυλλόπτωση και απώλεια παραγωγής	Πριν να φουσκώσουν τα μάτια το χειμώνα	Χειμερινός – βορδιγάλειος πολτός και οργανοφωσφορικά λιπάσματα
<i>Ωτιόρυγχοι</i>	Καταστροφή ματιών, φύλλων και βλαστών	Όταν φουσκώσουν τα μάτια	Παραθειό, Endosulfam

ΣΤ. Τροφοπενίες αμπελιού

1. Τροφοπενία σιδήρου

Συνθήκες εκδήλωσης της τροφοπενίας. Ευνοείται από υψηλή περιεκτικότητα του εδάφους σε ανθρακικό ασβέστιο και ιδιαίτερα από μεγάλη εδαφική υγρασία. Η εξασθένηση των φυτών από παγετούς, από προσβολές του ριζικού συστήματος, ακόμη και ζημιές του λόγω βαθιάς κατεργασίας του εδάφους, ευνοούν τη χλώρωση σιδήρου.

Συμπτώματα. Τα νεότερα φύλλα εμφανίζουν κίτρινο χλωρωτικό έλασμα και πράσινο παραμένει μόνο το δίκτυο των νευρώσεων, που κι αυτό στις πολύ βαριές περιπτώσεις κιτρινίζει. Τα συμπτώματα αρχίζουν από τις κορυφές των νέων κληματίδων προς τα κάτω, με επακόλουθο τη σταδιακή εξασθένηση όλου του πρέμνου και την αισθητή μείωση της απόδοσης.

Αντιμετώπιση. Η αντιμετώπιση της χλώρωσης από τροφοπενία σιδήρου γίνεται:

1. Προληπτικά, με βελτίωση των πολύ υγρών εδαφών.
2. Με χρησιμοποίηση των κατάλληλων αμερικάνικων υποκειμένων.
3. Με διορθωτικές επεμβάσεις από εδάφους, με χηλικές ενώσεις σιδήρου (Σεκεστρέν 138 Fe κ.λ.π.).
4. Με 2-3 ψεκασμούς ετησίως πάνω στη νέα βλάστηση με τα ίδια χηλικά σκευάσματα και
5. Με την περιοδική προσθήκη κοπριάς.

2. Τροφοπενία αζώτου

Συμπτώματα. Χαρακτηρίζεται από μια συγκεχυμένη πρασινωπή απόχρωση της επιφάνειας του φύλλου και από μια μείωση της ανάπτυξής του, με συνέπεια τον περιορισμό της βλάστησης, καθώς και τη μείωση του ζαχαρικού τίτλου.

Αντιμετώπιση. Θα πρέπει να προβούμε σε διαφυλλικές λιπάνσεις με ουρία ή άλλα αζωτούχα λιπάσματα, κάθε εβδομάδα, καθώς θα πρέπει να τα συνδυάσουμε και με μυκητοκτόνα.

3. Τροφοπενία μαγνησίου

Συνθήκες εκδήλωσης τροφοπενίας. Παρουσιάζεται συχνότερα σε ελαφρά όξινα εδάφη και μάλιστα στις πιο βροχερές χρονιές. Μεγάλες ποσότητες καλιούχων λιπασμάτων ή τα πολυασβεστούχα εδάφη εντείνουν την εμφάνιση τροφοπενίας μαγνησίου, λόγω ανταγωνισμού του από το κάλιο και το ασβέστιο.

Συμπτώματα. Εκδηλώνεται με έντονη μεσονεύρια χλώρωση, η οποία αρχίζει από τα πιο ηλικιωμένα φύλλα (τα κατώτερα). Ταυτόχρονα, γίνεται πιο έντονη η καρπόπτωση των μικρών ραγών και ακόμη εντονότερο το φαινόμενο της ξήρανσης της ράχης του σταφυλιού (για την οποία φαίνεται να παρεμβαίνουν και άλλοι παράγοντες), καθώς και η υποβάθμιση της ποιότητας και των οργανοληπτικών ιδιοτήτων των σταφυλιών και του κρασιού.

Αντιμετώπιση

- ◆ Μείωση των καλιούχων λιπάνσεων (για να επαναφέρουμε την ορθή ισορροπία ανάμεσα στα δύο στοιχεία).
- ◆ Διαφυλλικούς ψεκασμούς μέσα στο διάστημα Απριλίου – Ιουνίου, με θειικό μαγνήσιο (16% μαγνήσιο).
- ◆ Χορήγηση κατ' επανάληψη, μέχρι το γυάλισμα, προϊόντων, με βάση τα φύκια της θάλασσας, εμπλουτισμένα με άλατα μαγνησίου.
- ◆ Στις λιπάνσεις από εδάφους να προτιμώνται σύνθετα λιπάσματα, τα οποία να περιέχουν και μαγνήσιο.

4. Τροφοπενία βορίου

Συνθήκες εμφάνισης τροφοπενίας. Μπορεί να παρουσιαστεί ιδιαίτερα σε χρονιές ξηρασίας, τόσο σε εδάφη αμμώδη, αποπλυμένα και φτωχά σε οργανική ουσία.

Συμπτώματα. Τα συμπτώματα που εκδηλώνονται είναι σχετική βραχυγονάτωση και στα φύλλα μεσονεύρια χλώρωση, ασυμμετρία ή και εμφάνιση παραμορφώσεων και συστροφών. Εξίσου παραμορφωμένες κληματίδες χαμηλότερων πλάγιων οφθαλμών. Στα σταφύλια παρατηρείται μειωμένο δέσιμο, αραιορραγία, ανισορραγία, εσωτερική φέλλωση των ραγών,

με παρουσία ρωγμών, βυθισμένων θέσεων και μικρότερων, απύρηνων ραγών. Ωστόσο, ασφαλέστερη είναι η διάγνωση με τη μέθοδο της φυλλοδιαγνωστικής.

Αντιμετώπιση. Η τροφοπενία βορίου αντιμετωπίζεται επιτυχώς, με εφαρμογή βόρακα από το έδαφος (2-5 kg/στρ. ή 10-15 g/κλήμα), κατά το τέλος του χειμώνα, με αρχές άνοιξης σαν πρώτη επέμβαση.

Για τα επόμενα έτη χρειάζεται προσοχή στις χορηγήσεις ανά 3-4 χρόνια.

5. Τροφοπενία καλίου

Συνθήκες εμφάνισης τροφοπενίας. Μπορεί να παρατηρηθεί κυρίως σε χρονιές μεγάλης παραγωγής ή υπερβολικής ξηρασίας, τόσο σε χαλικώδη, ξηρά εδάφη, όσο και σε βαριά.

Συμπτώματα. Στα μεσαία κυρίως φύλλα της κληματίδας παρουσιάζεται ελαφρά μεσονεύρια χλώρωση, ενώ σε βαρύτερες περιπτώσεις σχηματίζονται καστανωπές κηλίδες, που αργότερα γίνονται νεκρωτικές. Παράλληλα, το έλασμα των φύλλων συστρέφεται χαρακτηριστικά προς τα κάτω. Προς το τέλος του καλοκαιριού, τα φύλλα με τα παραπάνω συμπτώματα μπορεί να παίρνουν κοκκινοβιολετιές αποχρώσεις. Τέλος, στην άκρη και στη ράχη των τσαμπιών μπορεί να εμφανιστούν νεκρώσεις.

Αντιμετώπιση. Η αντιμετώπιση της τροφοπενίας καλίου γίνεται με έγκαιρες και πλούσιες (120-125 kg/στρ. θεικό κάλιο) λιπάνσεις.

6. Τροφοπενία ψευδαργύρου

Συνθήκες εμφάνισης τροφοπενίας. Παρουσιάζεται σε εδάφη αποπλυμένα, αμμώδη, χωρίς οργανική ουσία, πλούσια σε φώσφορο, είτε είναι αλκαλικά είτε όξινα.

Συμπτώματα. Τα συμπτώματα αρχίζουν από τα φύλλα της κορυφής, που μένουν μικρότερα, έχουν οξύτερες κοιλώσεις και αιχμηρότερα «δόντια» και παρουσιάζουν μεσονεύρια χλώρωση. Επίσης, παρατηρείται αραιορραγία και μικρορραγία, αλλά οι ράγες – αντίθετα προς την τροφοπενία βορίου – έχουν πυρήνες.

Αντιμετώπιση. Η αντιμετώπιση της τροφοπενίας ψευδαργύρου γίνεται με ψεκάσμό, είτε χειμερινό με 5% θεικό ψευδάργυρο, είτε διαφυλλικά με 0,70% θεικού ψευδαργύρου εξουδετερωμένου με 0,35% σβησμένου ασβέστη.

7. Τροφοπενία ασβεστίου

Συνθήκες εμφάνισης τροφοπενίας. Είναι δυνατό να παρουσιαστεί σε όξινα εδάφη, όπου επιτείνεται από υψηλό περιεχόμενο αζώτου και καλίου.

Συμπτώματα. Τα νεαρά φύλλα στις κορυφές των κληματίδων παρουσιάζουν χλωρωτικά φαινόμενα περιφερειακά και μεσονεύρια και στη συνέχεια μικρά νεκρωτικά στίγματα (υπενθυμίζεται ότι το ασβέστιο δεν μετακινείται εύκολα μέσα στο φυτό).

Αντιμετώπιση. Επιβάλλεται ασβέστωση του εδάφους με ποσότητες που θα καθοριστούν από τις αναλύσεις (εδάφους, φύλλων), που θα έχουν γίνει.

ΜΕΡΟΣ 2

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

1.1. Ο Νομός Εύβοιας και η μελετώμενη περιοχή

Ο Νομός Εύβοιας περιλαμβάνει τη νήσο Εύβοια, τη νήσο Σκύρο, καθώς και άλλα μικρότερα νησιά κοντά στις ακτές τους.

Εκτός όμως από το νησιωτικό τμήμα, περιλαμβάνει, μετά το 1974, και μια έκταση που αποσπάσθηκε από το νομό Βοιωτίας, απέναντι από τη Χαλκίδα, με επιφάνεια 260 τετραγωνικά χιλιόμετρα, στην οποία περιλαμβάνεται και η παραλία Αυλίδας, γνωστή από την αρχαιότητα, ως το λιμάνι απόπλου του στόλου των Αχαιών για την Τροία και τη θυσία της Ιφιγένειας.

Η νήσος Εύβοια εκτείνεται με Ν.Α. κατεύθυνση κατά μήκος των ανατολικών ακτών της Στερεάς Ελλάδας και είναι το δεύτερο σε μέγεθος Ελληνικό νησί, με έκταση 3.658 km², μήκος 180 χιλιομέτρων, πλάτος από 7 χιλιόμετρα στο νότιο τμήμα έως 45 km στο κέντρο – από Χαλκίδα έως ακρωτήριο Οχθονιά – και μήκος ακτών 677 km.

Ο πορθμός του Ευρίπου είναι 40 m και με τις δύο γέφυρές του συνδέεται η Εύβοια με την ηπειρωτική Ελλάδα.

Η Εύβοια προς Β. ορίζεται με τους διαύλους του Τρικεριού και των Ωρεών, που τη χωρίζουν από τη χερσόνησο της Μαγνησίας και τη Φθιώτιδα. Προς Ν.Ν.Α. το στενό του Καφηρέα τη χωρίζει από τη νήσο Άνδρο.

Προς Α. βρέχεται από το Αιγαίο Πέλαγος και προς Δ. από τον Ευβοϊκό Κόλπο. Ο πληθυσμός του νομού σύμφωνα με την απογραφή του 1991

ανέρχεται σε 208.408 κατοίκους. Από αυτούς 22% αποτελούν τον αστικό πληθυσμό, 25,6% τον ημιαστικό και το 52,4% τον αγροτικό πληθυσμό.

Διοικητικά αποτελείται από τρεις (3) επαρχίες.

1. Την επαρχία **Χαλκίδας**, με πρωτεύουσα την ομώνυμη πόλη και πληθυσμό 51.646 κατοίκους,
2. Την επαρχία **Ιστιαίας** με πρωτεύουσα την Ιστιαία με 5.165 κατοίκους και
3. Την επαρχία **Καρυστίας** με πρωτεύουσα την Κάρυστο και 4.663 κατοίκους.

Στο νομό υπάρχουν συνολικά 11 Δήμοι και 154 κοινότητες.

Το έδαφος του νομού είναι κατά 29,6% (1.234 km²) πεδινό, 33,4% (1.392 km²) ημιορεινό και κατά 37% (1.542 km²) ορεινό.

Η Εύβοια διακρίνεται σε τρεις περιοχές, τη βόρεια, την κεντρική και τη νότια. Η βόρεια είναι σχεδόν ομαλή, με λόφους και χαμηλά βουνά (Ξηρό, Τελέθριο, Λιχάδα). Προς Β. της Ιστιαίας, σχηματίζεται πεδιάδα που φθάνει έως τη θάλασσα.

Η κεντρική Εύβοια είναι ορεινή. Τα κυριότερα όρη είναι: Δίβρυς (1.743 μ.), Πυξαριά (1.343 μ.), Σκοτεινή (1.362 μ.), Κανδήλι (1.246 μ.), Μαυροβούνι (1.189 μ.) και Όλυμπος (1.175 μ.).

Ανάμεσα στα βουνά αυτά σχηματίζονται μικρά λεκανοπέδια, όπως της Κύμης, του Αλιβερίου, της Λίμνης, των Ψαχνών – Αρτάκης, έως Χαλκίδα και το Δηλάντιο Πεδίο νοτιότερα της Χαλκίδας, το οποίο κατά την αρχαιότητα αποτέλεσε πεδίο συγκρούσεων, της Χαλκίδας με την Ερέτρια και με την Αθήνα αργότερα, για την κατοχή του.

Η νότια Εύβοια είναι γενικά ομαλή με σημαντικό βουνό την Όχη (1.475 μ.) και έχει μικρότερες καλλιεργούμενες περιοχές, με λίγες βροχοπτώσεις, σε σχέση με την κεντρική και βόρεια, που έχουν περισσότερες.

Δάση

Τα δάση καλύπτουν 1.196.000 στρέμματα, δηλαδή το 32,7% της συνολικής έκτασης του νομού. Αποτελούνται κυρίως από πεύκα, αλλά υπάρχουν και δάση βελανιδιάς, καστανιάς, καρυδιάς και ξυλείας.

Ορυκτός πλούτος

Το υπέδαφος του νομού είναι πλούσιο σε ορυκτά, όπως λευκόλιθος, χρωμίτης, σιδηρονικέλιο, λιγνίτης, χαλκός, ψευδάργυρος κ.α.

Βιομηχανία – Βιοτεχνία

Είναι ο τρίτος νομός της χώρας σε βιομηχανίες, με προεξέχουσα της ηλεκτρικής ενέργειας (Αλιβέρι), τσιμέντων, επεξεργασίας αγροτικών προϊόντων, ξύλου, ελαιουργίας, μεταλλικών κατασκευών κ.α.

Τουρισμός

Είναι ανεπτυγμένος. Κύρια τουριστικά κέντρα είναι η Χαλκίδα, η βόρεια Εύβοια, η Σκύρος, η Ερέτρια, η Αιδηψός, γνωστή για τις ιαματικές πηγές της κ.α.

Συγκοινωνίες

Ανεπτυγμένες. Υπάρχει οδική και σιδηροδρομική σύνδεση με Αθήνα, καθώς και πορθμιακή με Σκάλα Ωρωπού, Φθιώτιδα και διάφορα νησιά του Αιγαίου. Αξιόλογο οδικό δίκτυο διατρέχει την Εύβοια και συνδέει όλα τα σημεία της.

Ακολουθώντας την προς Νότια Εύβοια διαδρομή από Χαλκίδα λίγο μετά το χωριό Νέα Λάμψακος, προχωρούμε προς το Ληλάντιο πεδίο. Θείος κάμπος, γόνιμα χώματα, γλυκιά φύση. Η γη βρέχεται με άφθονα νερά και έτσι η πεδιάδα του Λήλαντος (μελετώμενη περιοχή) είναι ένα καταπράσινο όργιο,

ιδιαίτερα κατά την άνοιξη. Ακόμη και το χώμα της περιοχής (άργιλος) πωλείται κατεργασμένο σε τούβλα και κεραμίδια.

Τα Βασιλικά, κοινότητα όπου βρίσκεται η μελετώμενη περιοχή, είναι Β.Α. της Εύβοιας 1.800 μ. από τη θάλασσα. Αποτελεί κοινότητα που αποσπάστηκε το 1912 από τον τότε Δήμο Ιστιαίων, της επαρχίας Ιστιαίας του νομού. Το όνομα της είναι φυτωνυμικό. Παράγεται από το ενώδες φυτό βασιλικός. Κατά άλλη εκδοχή ονομάστηκε έτσι από τα «Βασιλικά», χωριό της Λέσβου. Μετά την καταστροφή του χωριού από τους Τούρκους το 1462, πολλοί πρόσφυγες κάτοικοι του ήρθαν και εγκαταστάθηκαν στο μέρος αυτό και του έδωσαν το όνομα της χαμένης πατρίδας τους. Η παράδοση αναφέρει ότι το όνομά τους, το πήραν από τα πλοία του μεγάλου βασιλιά των Περσών, που είχαν προσορμισθεί εκεί στην ναυμαχία του Αρτεμισίου (480 π.Χ.), ενώ τα ελληνικά πλοία αγκυροβολούσαν στα ελληνικά.

Είναι ωραίος τόπος παραθερισμού με αναπτυσσόμενη τουριστική κίνηση.

1.2. Κατανομή και αξιολόγηση των καλλιεργειών του νομού

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Διεύθυνσης Γεωργίας του νομού, καταρτίζονται οι παρακάτω πίνακες 1.2.i. και 1.2.ii. όπου φαίνονται οι κυριότερες καλλιέργειες του νομού, τα στρέμματα της γεωργικής γης, που καταλαμβάνουν κατά κατηγορία, το ποσοστό των στρεμμάτων επί του συνόλου της γεωργικής γης, οι ετήσιες και οι μέσες στρεμματικές αποδόσεις.

Πίνακας 1.2.ι.

Κατανομή της γεωργικής γης, ανά είδος καλλιέργειας στο νομό Εύβοιας

Α/Α	ΕΙΔΟΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ	ΚΑΛΛΙΕΡΓΟΥΜΕΝΗ ΕΚΤΑΣΗ (ΣΤΡΕΜΜΑΤΑ)	% ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΓΗ
1.	ΔΕΝΔΡΩΔΕΙΣ (ελιές, αμυγδαλιές, συκιές, φιστικιές κ.λ.π.)	357.794	33,25
2.	ΑΡΟΤΡΛΑΙΕΣ (αγροσιώδη, κηπευτικά κ.λ.π.)	565.456	52,5
3.	ΓΗ ΛΑΧΑΝΟΚΗΠΩΝ (χωρίς τα σπορεία)	81.209	7,5
4.	ΣΠΟΡΕΙΑ	698	0,07
5.	ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΑΜΠΕΛΩΝ	55.783	5,2
6.	ΚΟΦΤΟΛΙΒΑΔΑ	2.720	0,25
7.	ΛΟΙΠΕΣ	13.600	1,26

Πίνακας 1.2.ii.

Κατανομή των κυριότερων καλλιεργειών στο νομό Ευβοίας και αποδόσεις

A/A	Είδος καλλιέργειας	Αριθμός δένδρων	Καλλ/νη έκταση στρεμ.	% συν/κης γεωργ. γης	Ετήσια απόδοση (τόνοι)	Μέση στρεμ. απόδοση kg
1	ΕΛΙΕΣ					
	Ελαιόλαδο έσοδης χρονιάς	5.557.755	-	-	5.800	
	Ελαιόλαδο άσοδης χρονιάς				2.600	
	Βρώσιμες ελιές εσ. χρονιάς				7.323	
	Βρώσιμες ελιές άσοδ. χρον.				3.000	
2	ΑΜΥΓΔΑΛΙΕΣ	335.210	3.429	0,3	1.543	450
3	ΑΧΛΑΔΙΕΣ	101.748	4.545	0,4	1.303	287
4	ΣΥΚΙΕΣ					
	Συκιές για ξηρά σύκα	132.414	-	-	1.916	
	Συκιές για νοπά σύκα	58.055	-	-	2.714	
5	ΚΑΡΥΔΙΕΣ	90.497	-	-	753	
6	ΦΙΣΤΙΚΙΕΣ	73.944	3.081	0,3	680	220
7	ΕΣΠΕΡΙΔΟΕΙΔΗ		4.981	0,5	6.147	
	Πορτοκαλιές	145.293	2.712	0,3	3.807	1.400
	Λεμονιές	84.315	1.925	0,2	1.901	987
	Μανταρινιές	25.233	384	0,03	439	1.143
8	ΣΙΤΗΡΑ		231.509	21,7	1.206	
	Σιτάρι		140.976	13,1	29.730	211
	Κριθάρι		50.703	4,7	9.040	194
	Αραβόσιτος		11.612	1,0	12.075	1.040
	Βρώμη		28.184	2,6	4.720	167
9	ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΑ ΦΥΤΑ					
	Κτην. φυτά για σανό		61.085	5,7	40.700	666
	Κτην. φυτά για γρασίδι		26.554	2,5	-	-
	Κτην. όσπρια		5.347	0,5	1.557	291
10	ΚΗΠΕΥΤΙΚΑ					
	Πατάτες		27.923	3,6	54.400	1.948
	Τομάτες υπαίθριες		12.156	1,1	34.700	2.854
	Τομάτες υπό κάλυψη		280	0,03	1.200	4.285
	Πεπόνια		3.865	0,4	5.200	1.345
	Καρπούζια		4.814	0,5	10.600	2.201
	Φασολάκια		3.809	0,4	4.200	1.102
	Αγγούρια		672	0,06	8.700	1.293
	Λάχανα		14.256	1,3	31.850	2.234
11	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΦΥΤΑ					
	Βαμβάκι		7.334	0,7	2.300	3.184
12	ΔΙΑΦΟΡΑ					
	Αμπέλια για κρασί		45.192	4,2	27.100	560
	Αμπέλια για επιτρ. σταφύλ.		10.591	1,0	13.235	1.250

Από τους πίνακες προκύπτει ότι οι βασικότερες καλλιέργειες του νομού είναι η ελιά, τα σιτηρά, τα κηπευτικά, τα αμπέλια, τα εσπεριδοειδή, η φιστικιά, η μηδική κ.α. στις οποίες καλλιέργειες μάλιστα δίνεται ιδιαίτερη έμφαση από την τοπική διεύθυνση Γεωργίας, σε ότι αφορά τα προγράμματα της Γεωργικής ανάπτυξης του νομού, με βάση τις αποφάσεις του Υπουργείου Γεωργίας, που αφορούν τα προωθούμενα είδη και τις ποικιλίες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Αμπελοκομικές τεχνικές στο Ληλάντιο Πεδίο Ευβοίας

Α. Εφαρμοζόμενες ποικιλίες αμπελιού στο Ληλάντιο Πεδίο Εύβοιας

Η εκλογή της κατάλληλης ποικιλίας για την εγκατάσταση του αμπελιού αποτελεί μια από τις σοβαρότερες εργασίες, αφού οι παραγωγοί πρέπει, πριν προβούν σε αυτή, να λάβουν υπόψη τους τη χρήση της παραγωγής, αλλά και τις εδαφοκλιματικές συνθήκες της περιοχής, γιατί αυτές επηρεάζουν τον τύπο και την ποιότητα των παραγόμενων προϊόντων.

Στην Ελλάδα, όπως είναι γνωστό υπάρχουν πολλές ποικιλίες αμπελιού και ένας τρόπος διάκρισής τους (ανάλογα με τη χρήση τους) είναι σε επιτραπέζιες, οινοποιήσιμες και σταφιδοποιίας.

Ποικιλίες και των τριών ειδών καλλιεργούνται στο Ληλάντιο Πεδίο.

Η **Κάρντιναλ** είναι η πιο αξιόλογη υπερπρώιμη επιτραπέζια ποικιλία, η ωρίμανση της οποίας κυμαίνεται από 10-20/7. Είναι ερυθρομέλανη ποικιλία, δίνει σταφύλι μεγάλου μεγέθους, με πτερυγωτή ράγα, αρκετά λεπτή επιδερμίδα και σάρκα ελαφρώς τραγανή και αρωματική. Πολύ παραγωγική και μέτριας ζωηρότητας ποικιλία, καρποφορεί από το πρώτο μάτι, γι' αυτό δέχεται βραχύ κλάδευμα (3-5 κεφάλια ματιών).

Εξίσου ζωηρή και παραγωγική είναι και η ποικιλία **Italia**. Θεωρείται ανθεκτική στους χειμερινούς παγετούς, δίνει ομοιόμορφες σε χρώμα, σχήμα και μέγεθος ράγες, αντέχει στις μεταφορές και συντηρείται εύκολα στο ψυγείο.

Πλεονεκτικές όμως, είναι και οι επιτραπέζιες ποικιλίες **Βικτώρια** και **Καλμέρια**, γι' αυτό πλαισιώνουν τους αμπελώνες του Ληλάντιου Πεδίου.

Όσο αφορά τις οινοποιήσιμες (μουστοστάφυλλες) ποικιλίες, κατέχουν και αυτές ξεχωριστή θέση στους αμπελώνες της Εύβοιας, με κυριότερη το **Σαββατιανό**. Αλλιώς ονομάζεται Κουντούρα άσπρη και είναι η παράδοση της περιοχής. Καλλιεργείται ακόμα στην Αττική, τη Βοιωτία, την Κορινθία και σποραδικά σε όλη σχεδόν την υπόλοιπη Ελλάδα. Είναι ποικιλία μέτριας ζωηρότητας, παραγωγική, ανθεκτική στις ασθένειες και την ξηρασία και ωριμάζει τα σταφύλια της γύρω στα τέλη Σεπτεμβρίου. Από τα σταφύλια της εν λόγω ποικιλίας, με ανάμιξη συνήθως με σταφύλια ροδίτη παρασκευάζονται λευκοί, ξηροί και ρητινίτες οίνοι, όπως ο φημισμένος ρητινίτης οίνος της Εύβοιας και της Αττικής. Ειδικότερα, τα προερχόμενα από την ποικιλία αυτή κρασιά έχουν αναγνωριστεί σαν κρασιά ανώτερης ποιότητας.

Ο **Ροδίτης**, επίσης είναι οινοποιήσιμη ποικιλία, διαδεδομένη στην Εύβοια, Αττική, Βοιωτία, Μαγνησία, Βόρειο και Δυτική Πελοπόννησο. Μέτριας παραγωγικότητας ποικιλία, προσβάλλεται πολύ από τον περονόσπορο, απαιτεί γόνιμα και δροσερά εδάφη και ωριμάζει γύρω στα τέλη Σεπτεμβρίου. Δια του μίγματος 90% Σαββατιανό και 10% ροδίτης παράγεται η ονομαστή ρετσίνα της Εύβοιας, όπως και της Αττικής. Άλλες οινοποιήσιμες ποικιλίες, που καλλιεργούνται στο Δηλάντιο πεδίο είναι η Καπερνέ και η Γκρένα.

B. Υποκείμενα που χρησιμοποιούνται στο νομό Ευβοίας

Η φυλλοξήρα του αμπελιού είναι ένα μικροσκοπικό έντομο σαν αφίδα, που ήρθε στην Ευρώπη στα 1860. Στην Ελλάδα επισημάνθηκε στην αρχή στη Σάμο (1892) και στην ηπειρωτική Ελλάδα στο χωριό Πυλαία της Θεσσαλονίκης (1898). Η ασυνέχεια των αμπελώνων αποτελεί σοβαρό εμπόδιο στην πρόοδο της φυλλοξήρας, αλλά και στην ολοκλήρωση της προσβολής σε μια περιφέρεια, όπως παρατηρήθηκε από την πορεία της εισβολής στην Κεντρική Εύβοια. Αυτό όμως δεν ήταν αρκετό και έτσι, η μέθοδος τελικά, με την οποία λύθηκε το πρόβλημα ήταν με τη χρησιμοποίηση αμερικάνικων

αμπελιών σαν υποκείμενα, πάνω στα οποία εμβολιάζονται ευρωπαϊκές ποικιλίες.

Η αντοχή των αμερικάνικων αμπελιών στη φυλλοξήρα αποδόθηκε σε δύο αίτια:

1. Στην ιδιότητα των ριζών να παράγουν λίγα φυμάτια και
2. Στην ιδιότητα των φυματίων να καταστρέφονται αργά, ώστε να παρέχεται στο φυτό απαραίτητος χρόνος για την παραγωγή νέων ριζιδίων.

Έτσι, τα υποκείμενα, που χρησιμοποιούνται κατά βάση στο νομό και παρουσιάζουν ικανοποιητική συμβίωση με τις καλλιεργούμενες ποικιλίες και καλή προσαρμοστικότητα στα εδάφη είναι το **R99**, το **R110** και το **Teleki 5BB**.

Το R99 είναι το πρώτο υποκείμενο που χρησιμοποιήθηκε στο Αηλάντιο Πεδίο, ενώ η εφαρμογή των Teleki 5BB και R110 έγινε μετέπειτα.

Σήμερα οι παραγωγοί της Εύβοιας θεωρούν ως καλύτερα υποκείμενα για το επιτραπέζιο και το μoustοστάφυλλο το Ρίχτερ 99 και R110 (R99 και R110). Το άγριο υποκείμενο φυτεύεται την 1^η χρονιά και τη 2^η γίνεται ο εμβολιασμός.

Το **R99** είναι νόθο αμερικο - αμερικάνικο υποκείμενο και πιο συγκεκριμένα είναι *berlandieri de las x rupestris du lut*. Το φυτό μοιάζει περισσότερο με τη *Rupestris du lut* και έχει φύλλα καρδιόσχημα ως νεφροειδή, ακέραια με δόντια πλατιά. Το χρώμα των φύλλων είναι πράσινο θαμπό, με την κάτω επιφάνεια χνουδατή. Οι κληματίδες είναι ανορθωμένες κατά την αρχή της βλάστησης, ελαφρά χνουδατές στους κόμπους, υπέρυθρου χρώματος στην κορυφή τους. Το χρώμα των κληματίδων είναι καστανό ανοιχτό, με ελαφρά σταχτιά απόχρωση. Το ριζικό του σύστημα είναι πολύ ισχυρό, όταν βυθίζεται ικανό για ξηρά, ασβεστώδη εδάφη, εφόσον αυτά είναι βαθιά και επιτρέπουν τη διείσδυση των ριζών.

Ιδιότητες. Θεωρείται ότι έχει μεγάλη αντοχή στη ριζόβια μορφή της φυλλοξήρας, το φύλλωμά του όμως είναι ευαίσθητο στη φυλλόβια μορφή. Επίσης, είναι ανθεκτικό στους νηματώδεις του εδάφους. Είναι ευαίσθητο στο

μολυσματικό εκφυλισμό. Δίνει άφθονο ξύλο στις μητρικές φυτείες και καλή επιτυχία στη ριζοβόληση. Αντέχει σε ξηρά και συνεκτικά εδάφη. Αντοχή σε ολικό ανθρακικό ασβέστιο μέχρι 35% ή 17% ενεργό.

Το **R110** είναι επίσης νόθο αμερικό – αμερικάνικο υποκείμενο και πιο συγκεκριμένα είναι *Berlandieri Ressequier No 2 x Rupestris Martin*.

Τα φύλλα του είναι νεφροειδή, με χρώμα πάνω επιφάνειας βαθυπράσινο, χωρίς χνούδι. Οι νευρώσεις στην πάνω επιφάνεια είναι ευδιάκριτες, με ελαφρά οινόχροη απόχρωση, περισσότερο ζωηρή προς στο μίσχο. Στην κάτω επιφάνεια ελαφρά προεξέχουσες οι νευρώσεις σχηματίζουν δικτυωτό πλέγμα χαρακτηριστικό του R110. Οι κληματίδες είναι μεγάλες, ανορθωμένες ελαφρά κατά την αρχή της βλάστησης, με μεσογονάτια διαστήματα μεγάλα, με μη εξέχοντες κόμπους, χρώματος ερυθρού στην κορυφή. Το χρώμα τους αργότερα γίνεται καστανότεφρο. Το ριζικό σύστημα έχει μεγάλη ανάπτυξη γι' αυτό και προσφέρεται ιδιαίτερα στα συμπαγή εδάφη, στα αργιλοασβεστώδη πεισμένα, που ξηραίνονται πολύ το καλοκαίρι, αλλά επίσης και στα φτωχά εδάφη.

Ιδιότητες – απαιτήσεις. Είναι φυτό μεγάλης δύναμης. Προωθεί τα εμβόλια του σε καρποφορία. Χαρακτηρίζεται από τάση επιβράδυνσης ωρίμανσης του καρπού στα πολύ γόνιμα εδάφη. Δεν ανέχεται υψηλή μόνιμη υγρασία στο έδαφος. Αντέχει σε ολικό ανθρακικό ασβέστιο 40-45% και 17% ενεργό. Η ριζοβόλησή του είναι καλή. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί στα ξηρά, ασβεστώδη και φτωχά εδάφη.

Το **Teleki 5BB** αντέχει σε ενεργό ασβέστιο μέχρι 20%. Ευδοκίμει σε υγρά, συμπαγή, αργιλοασβεστώδη εδάφη. Έχει καλή συγγένεια μπολιάσματος με τις ποικιλίες Ροδίτη και Σαββατιανό, αλλά όχι με το Μοσχάτο Αμβούργου και με το Ροζακί.

Γ. Πολλαπλασιασμός με εμβόλιο

Όπως έγινε γνωστό στο Α΄ Μέρος της εργασίας, ο πολλαπλασιασμός της αμπέλου γίνεται εγγενώς με σπόρο και αγενώς με μοσχεύματα, με καταβολάδες και με εμβολιασμό.

Ο πολλαπλασιασμός με μοσχεύματα αδυνατεί να εφαρμοστεί στο Ληλάντιο Πεδίο, γιατί δεν είναι επαρκής η καλλιεργήσιμη έκταση, πράγμα απαραίτητο για την ανάπτυξη μητρικής, αμερικάνικης φυτείας, από όπου θα προμηθεύονται τα μοσχεύματα για την κύρια καλλιέργεια. Από την άλλη πλευρά πάλι, είναι ασύμφορη οικονομικά μέθοδος, γιατί απαιτεί πολλά εργατικά και σύγχρονο εξοπλισμό. Παράλληλα, ο πολλαπλασιασμός με καταβολάδες δεν εφαρμόζεται γιατί, όπως μας ενημερώνουν οι παραγωγοί, μόλις αυτές κοπούν από το μητρικό φυτό, στα 8 χρόνια περίπου ξηραίνονται, λόγω του γεγονότος ότι στην περιοχή επικρατεί ακόμα η φυλλοξήρα.

Επομένως, ο πολλαπλασιασμός στο Ληλάντιο Πεδίο γίνεται μόνο με εμβολιασμό (μπόλιασμα).

Το μπόλιασμα του αμπελιού ήταν γνωστό από τους αρχαίους χρόνους, αλλά πριν την εισβολή της φυλλοξήρας σπάνια εφαρμοζόταν. Είναι αγενής τρόπος πολλαπλασιασμού, χωρίς τροποποίηση του χρωμοσωμικού τύπου των δύο ατόμων. Είναι μια τεχνική, που αφορά τη μεταμόσχευση ενός τμήματος φυτού πάνω στις ρίζες ή στους βλαστούς άλλου φυτού, που χρησιμεύει σαν υποκείμενο και του δίνει χάρις στο ριζικό του σύστημα τις απαραίτητες τροφές για την ανάπτυξή του. Το τμήμα που μεταμοσχεύεται λέγεται εμβόλιο, ενώ αυτό που το δέχεται υποκείμενο.

Στην πράξη, σαν εμβόλιο χρησιμοποιείται κομμάτι κληματίδας, που έχει ένα ή δύο οφθαλμούς. Το αμπέλι εμβολιάζεται στον τόπο ή πάνω στο τραπέζι.

Στην περιοχή που εξετάζουμε, οι παραγωγοί εφαρμόζουν 2 ειδών εμβολιασμούς:

- α. Τον επί τόπου εμβολιασμό (καλέμι) και

β. Τον επί τόπου εμβολιασμό με σχισμή για εμβόλιο λοξοκομμένο (φόλα).

Η φόλα γίνεται το Σεπτέμβρη, όταν έχει καλή ανάπτυξη το άγριο υποκείμενο. Τοποθετείται στο πλάι του φυτού και τον επόμενο χρόνο, την ίδια εποχή κόβεται το άγριο υποκείμενο από το σημείο του εμβολιασμού και πάνω. Στο καλέμι μαζεύονται κληματίδες και παραχώνονται εξολοκλήρου στο έδαφος για να μην ξεραθούν και το Μάρτιο – Απρίλιο βγαίνουν από το έδαφος, ανάλογα πάντα με τις καιρικές συνθήκες που επικρατούν. Τον επόμενο χρόνο, την ίδια εποχή αφαιρείται το άγριο υποκείμενο από το σημείο του εμβολιασμού και πάνω.

Τρία χρόνια μετά τον εμβολιασμό (και των 2 ειδών) αρχίζει η παραγωγή του αμπελώνα.

Δ. Λίπανση των αμπελώνων του Δηλάντιου Πεδίου

Στο Δηλάντιο Πεδίο, για τη λίπανση χρησιμοποιείται το 11-15-15 γύρω στα 100 kg/στρ. και νιτρικό κάλι 30kg/στρ. στον λιπαντήρα για καλή και μεγάλη παραγωγή. Εάν τα φυτά δεν έχουν καλή ανάπτυξη υποβοηθούνται με διαφυλλικά λιπάσματα.

Η προαναφερθείσα λίπανση βέβαια, ισχύει για τις ποτιστικές καλλιέργειες. Για τις ξηρικές εφαρμόζεται η μισή ποσότητα λιπάσματος. Από το στοιχείο αυτό και μόνο καταλαβαίνουμε ότι και η παραγωγή στις περιοχές αυτές θα είναι σχεδόν η μισή.

- Ορμόνες αύξησης

Τέλος, όσο αφορά τις διάφορες ορμόνες αύξησης είναι σημαντικό να αναφέρουμε ότι δεν χρησιμοποιούνται από τους παραγωγούς της Εύβοιας, γιατί το σταφύλι (επιτραπέζιο και οινοποιήσιμο) αναπτύσσεται πολύ και με τη βροχή σατίζει πολύ εύκολα.

Μόνο στη σταφίδα χρησιμοποιούνται ορμόνες αύξησης και ιδιαίτερα στη νέα ποικιλία Νεβάδα (Καλιφόρνιας). Πρόκειται για ποικιλία που παράγει άσπρη χοντρή ρόγα και μοιάζει πολύ με το κέρινο. Κυκλοφορεί στην αγορά τα 2 τελευταία χρόνια περίπου.

Ε. Κλάδεμα – Κορυφολόγημα – Ξεφύλλισμα

Κατά την Ελληνική αρχαιότητα, το κλάδεμα του αμπελιού θεωρούνταν ως το σύμβολο της αμπελουργίας και εξακολουθεί να είναι μεταξύ των σπουδαιότερων καλλιεργητικών εργασιών. Με το κλάδεμα δίνεται η επιθυμητή σταθερή μορφή της εκμετάλλευσης του φυτού, σε συνδυασμό προς τους βασικούς παράγοντες της καλλιέργειας (όπως το υποκείμενο, έδαφος, κλίμα, γεωγραφικό πλάτος, ύψος από την επιφάνεια της θάλασσας κ.λ.π.) και με τις απαιτήσεις και ιδιότητες των ποικιλιών παραγωγής και τον προορισμό του παραγόμενου καρπού.

Οι αντικειμενικοί σκοποί κλαδέματος είναι:

- α. Με την εφαρμογή του κλαδέματος δίνουμε στο αμπέλι μορφή και σχήμα, που να επιτρέπουν την οικονομική εκμετάλλευση.
- β. Να κατανέμεται το φορτίο πάνω στο πρέμνο κατά τον άριστο τρόπο, που να επιτρέπει την οικονομική εκμετάλλευση αυτού.
- γ. Να κατανέμεται το φορτίο στο πρέμνο κατά τρόπο ώστε να επιτυγχάνεται εξίσωση ποιοτικής και ποσοτικής στάθμης, στο πλαίσιο του οικονομικού βίου του πρέμνου.

Το κλάδεμα της αμπέλου εξαρτάται από την περιοχή, όσο αφορά τη χρονική περίοδο που θα γίνει και καταλληλότερη εποχή θεωρείται ο Ιανουάριος.

Στο Δηλάντιο Πεδίο Εύβοιας όμως, λόγω του πάγου που επικρατεί στην περιοχή, γίνεται ένα απλό καθάρισμα τον Ιανουάριο και το κλάδεμα γίνεται το Μάρτιο, με χειροκίνητα ψαλίδια (κλαδευτήρια) και ψαλίδια αέρος.

Η σπουδαιότερη εργασία των χλωρών κλαδευμάτων είναι το κορυφολόγημα, που γίνεται με την αφαίρεση της τρυφερής κορυφής της κληματίδας, με μερικά άλλα φύλλα. Οι παραγωγοί της Εύβοιας εφαρμόζουν αυτή την εργασία όταν το αμπέλι έχει πλέον αναπτυχθεί. Κορυφολογούν δύο κόμπους πάνω από το σταφύλι, χωρίς να αφαιρούν πολύ φύλλωμα, αλλά μόνο τα άγρια φύλλα.

Μορφή θερινού κλαδέματος και μέσο της βελτίωσης της ποιότητας των σταφυλιών είναι και η αποφύλλωση, κοινώς ξεφύλλισμα. Στο Ληλάντιο Πεδίο, η εργασία αυτή γίνεται, όταν κοντεύει να ωριμάσει το σταφύλι, δηλαδή 1 ½ μήνα πριν. Με τον τρόπο αυτό έχουμε καλύτερο αερισμό, ωρίμανση και ωραιότερο χρώμα του καρπού και καλύτερευση της ποιότητας. Βασική προϋπόθεση επισημαίνουν οι παραγωγοί, είναι να μην αφαιρούνται φύλλα που καλύπτουν το σταφύλι, έτσι ώστε να μην προκαλούνται εγκαύματα από τον ήλιο και μειώνεται η εμπορική αξία του προϊόντος.

ΣΤ. Συγκομιδή σταφυλιών

Η ωρίμανση των σταφυλιών σηματοδοτεί την έναρξη της συγκομιδής – τρύγου.

Βασικά, ο χρόνος του τρύγου εξαρτάται από την καταλληλότητα των σταφυλιών για το σκοπό της χρήσης που προορίζονται, οπότε η έννοια της ωριμότητας είναι συμβατική και σχετική.

Έτσι, στο Ληλάντιο Πεδίο, ο τρύγος των επιτραπέζιων σταφυλιών ξεκινά από 1^η Αυγούστου και τελειώνει τον Ιανουάριο. Η συγκομιδή γίνεται κατά διαστήματα, γιατί, όπως είναι γνωστό, τα σταφύλια μιας και της αυτής ποικιλίας δυνατόν να είναι ώριμα σε διάφορο χρόνο, όταν θα προορίζονται για οινοποιήσιμα, επιτραπέζια ή για σταφιδοποίηση. Τα φυτά προστατεύονται μέσα σε τολ από νάilon για να υπάρχει καλή παραγωγή προς πώληση και επομένως καλύτερη τιμή τους μήνες Δεκέμβριο – Ιανουάριο.

Οι ποικιλίες στα επιτραπέζια σταφύλια συλλέγονται ανάλογα με την πρωιμότητα ως εξής: Βικτώρια, Κάρντιναλ, Italia, Σταφίδα – Φράουλα και τελευταία ο Σιδερίτης.

Στα οινοστάφυλλα, αντίθετα, ο τρύγος γίνεται σε σύντομο χρονικό διάστημα. Δηλαδή, μέσα σε 15-20 ημέρες το πολύ. Συγκεκριμένα, ξεκινά από 1^η – 20 Οκτωβρίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Α.Σ.Α.Χ. - ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΡΑΣΙΟΥ ΣΤΟ ΛΗΛΑΝΤΙΟ ΠΕΔΙΟ ΕΥΒΟΙΑΣ

Την αποκλειστικότητα στην επεξεργασία και οινοποίηση των μουστοστάφυλλων ποικιλιών του Ληλάντιου Πεδίου Εύβοιας, έχει ο Α.Σ.Α.Χ.

Ο Α.Σ.Α.Χ. (Αγροτικός Συνεταιρισμός Αμπελουργών Χαλκίδας) είναι πρωτοβάθμιος γεωργικός συνεταιρισμός που ιδρύθηκε το 1934. Απαρτίζεται από 826 μέλη περίπου, αμπελοπαραγωγούς από 6 κοινότητες της ευρείας περιοχής και συγκεκριμένα Άγιος Νικόλαος, Αφράτι, Φύλλα, Μύτικας, Δοκός και Βασιλικό.

Σκοπός του είναι η συγκέντρωση της παραγωγής των μελών του και η παραγωγή διαφόρων προϊόντων αμέλου για κοινή διαχείριση των παραγωγών.

Η έκταση των αμπελώνων είναι περίπου 8.000 στρ. με κύρια ποικιλία το Σαββατιανό σε ποσοστό 95%. Η καλλιέργεια του αμπελιού είναι συστηματική και το ποσοστό των παλαιών αμπελώνων 80%.

Ο Συνεταιρισμός συγκεντρώνει εκδίδει και οινοποιεί την παραγωγή. Η ετήσια παραγωγή του είναι περί τους 3.000.000 τόνους σταφύλι, δηλαδή 2.100.000 τόνους κρασί. Η συγκομιδή πραγματοποιείται με ιδιωτικά μέσα. Ένα ποσοστό περίπου 80% της παραγωγής εμπορεύεται σαν σταφύλι και το υπόλοιπο 20% γίνεται γλεύκος. Απ' αυτό ένα 10% εμπορεύεται σαν μούστος και το υπόλοιπο 10% οινοποιείται.

Παλιά ο συνεταιρισμός είχε τις εγκαταστάσεις του στο Δήμο Χαλκίδας, ενώ τώρα το καινούργιο εργοστάσιο βρίσκεται στο Δήμο Βασιλικού, εδώ και 5 έτη, με σύγχρονη, ολοκληρωμένη μονάδα, προϋπολογισμού 900.000.000 δρχ., με βάση το πρόγραμμα 355/77.

Τα μέλη του συνεταιρισμού προσκομίζουν την παραγωγή τους κατά την περίοδο του τρύγου και εμπιστεύονται την διαχείριση και μεταποίηση του προϊόντος στο συνεταιρισμό, ο οποίος διοικείται από τα όργανα διοίκησης, που είναι η Γενική Συνέλευση των μελών, το Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο είναι 5μελές και το 3μελές Εποπτικό Συμβούλιο.

Εξαγωγές δεν γίνονται. Είχαν γίνει παλιά προσπάθειες, που δεν βρήκαν απήχηση, λόγω του παλιού εξοπλισμού, που είχε τότε ο συνεταιρισμός στις εγκαταστάσεις του. Σήμερα έχει τις δυνατότητες και στόχος του είναι να ξαναμπεί στην αγορά δυναμικά.

Ο Συνεταιρισμός διαθέτει δεξαμενισμό 5.500.000 **kg** και δυο πρατήρια όπου μπορεί να διαθέσει τα προϊόντα του. Το ένα στην έδρα του και το άλλο στην Χαλκίδα. Στην αγορά διατίθεται και χύμα. Στόχος του Συνεταιρισμού και ιδιαίτερα μετά την οργάνωσή του σαν Ομάδα Παραγωγών είναι να αυξηθεί η ποσότητα του παραγόμενου κρασιού, η περαιτέρω τυποποίησή του και η καλύτερη εμπορία του κρασιού, με σκοπό την αύξηση των εσόδων του Συνεταιρισμού και των μελών του.

Κατά την άποψη των υπευθύνων, ο Α.Σ.Α.Χ. συγκεντρώνει τους τυπικούς και ουσιαστικούς όρους που απαιτούνται από τον ΚΑΝ 952/98 για την σύσταση της Ομάδας Παραγωγών.

Παρακάτω δίνεται συγκεντρωτική κατάσταση μητρώου μελών του Α.Σ.Α.Χ., κατάσταση που εμφανίζει την παραγωγή σταφυλιών κατά την τριετία '95 - '97 και κατάσταση που φανερώνει τις πωλήσεις της ίδιας τριετίας σε δρχ.

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΗΤΡΩΟΥ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ Α.Σ.Α.Χ.

<i>Κοινότητα Μύτικα</i>	353 μέλη
<i>Κοινότητα Αγ. Νικολάου</i>	159 μέλη
<i>Κοινότητα Δοκού</i>	110 μέλη
<i>Κοινότητα Φύλλων</i>	80 μέλη
<i>Κοινότητα Αφρατίου</i>	87 μέλη
<i>Κοινότητα Βασιλικού</i>	37 μέλη
ΣΥΝΟΛΟ	826 μέλη

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ**ΕΜΦΑΙΝΟΥΣΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΣΤΑΦΥΛΙΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΤΡΙΕΤΙΑ 1995 - 1997**

ΕΤΟΣ	1995	ΚΙΛΑ	2.330.810
ΕΤΟΣ	1996	ΚΙΛΑ	2.882.200
ΕΤΟΣ	1997	ΚΙΛΑ	2.686.940

ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΣΕ ΚΙΛΑ 2.633.317

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ**ΕΜΦΑΙΝΟΥΣΑ ΤΙΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΤΡΙΕΤΙΑ 1995 - 1998**

ΕΤΟΣ	1995	ΔΡΧ.	191.507.748
ΕΤΟΣ	1996	ΔΡΧ.	238.251.633
ΕΤΟΣ	1997	ΔΡΧ.	229.358.198

ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΠΩΛΗΣΕΩΝ ΣΕ ΔΡΧ. 219.705.860

Η διαδικασία, την οποία ακολουθούν τα σταφύλια για να γίνουν κρασί είναι η εξής:

Τα σταφύλια πέφτουν στους **σταφυλοδόχους**, που είναι δύο μεγάλες δεξαμενές χωρητικότητας 25 τόνους ο καθένας. Στη συνέχεια, με τη βοήθεια κοχλέων, μεταφέρονται στους **σπαστήρες**, οι οποίοι χωρίζουν τη ρόγα με τα στέφυλα ή επιτρέπουν να είναι μαζί, ανάλογα με το αν θέλουμε να είναι ο μούστος στυφός (ρόγα μαζί με τα στέφυλα) ή όχι (ξεχωριστά η ρόγα απ' τα στέφυλα). Μετά, με τη βοήθεια αντλίας κατευθύνεται προς τα **πιεστήρια**, τα οποία είναι δύο και έχουν χωρητικότητα 6 τόνους το καθένα. Το πιεστήριο έχει

στο μισό μια μεμβράνη, αφού γεμίσει όλο μπαίνει σε ένα πρόγραμμα για 3 ώρες. Αφού γεμίσει το πιεστήριο αρχίζει να περιστρέφεται φυγοκεντρικά για 2 λεπτά, μόλις περάσουν τα 2 λεπτά σταματάει η φυγόκεντρος και μια σαμπρέλα αρχίζει να πιέζει προς τα κάτω με πίεση 8 ατμόσφαιρες και μόλις σταματήσει η λειτουργία της σαμπρέλας, που είναι αυτόματη, αρχίζει πάλι το πρόγραμμα απ' την αρχή μέχρι να περάσουν οι 3 ώρες. Στις δύομισι ώρες βγαίνει η πρώτη ποιότητα μούστου και στα 30 τελευταία λεπτά βγαίνει η δεύτερη ποιότητα μούστου. Από εκεί οδηγούνται σε διαφορετικές λεκάνες οι δύο ποιότητες μούστου. Η απόδοσή τους είναι 80-84% σε μούστο. Με τη βοήθεια αντλίας οδηγείται ο μούστος σε **δεξαμενές προς αποθήκευση**. Μερικές φορές ο μούστος πριν οδηγηθεί στις δεξαμενές αποθήκευσης περνά από **ψυκτικό μηχάνημα** για να κρυώσει, το οποίο έχει σαν σκοπό να κατεβάξει τη θερμοκρασία του μούστου, για να γίνεται ομαλή η ζύμωση, χωρίς να έχουμε απώλεια στο οινόπνευμα.

Ο μούστος μένει στις δεξαμενές αποθήκευσης μέχρι να γίνει η ζύμωση, πράγμα που απαιτεί χρόνο, ο οποίος χρόνος ποικίλει ανάλογα με τις καιρικές συνθήκες που επικρατούν, καθώς και από την ποιότητα του μούστου.

Εάν θέλουμε να κάνουμε κρασί ρετσίνα, ρίχνουμε ρετσίνα πεύκης πριν τη ζύμωση. Μόλις η ζύμωση ολοκληρωθεί μένει ο μούστος για 20 μέρες για να κατακαθίσει η λάσπη, η οποία βρίσκεται σε ποσοστό 4-5%. Στη συνέχεια γίνεται η μετάγγιση για να καθαρίσει το κρασί. Στις δεξαμενές αυτές μένει για 1 μήνα μέχρι να ξεθολώσει. Κατόπιν, με τη βοήθεια αντλιών περνά από ένα φίλτρο όπου γίνεται η επίστρωση στο κρασί που έχει σαν σκοπό να το καθαρίσει από ανεπιθύμητους μικροοργανισμούς.

Τέλος, το κρασί περνά από το «**φιλτράχαρτο**» και εκεί γίνεται το τελικό φιλτράρισμα που κάνει το κρασί διαυγές. Το κρασί, στη συνέχεια, αποθηκεύεται σε δεξαμενές και είναι έτοιμο προς πώληση.¹

¹ Στο Παράρτημα δίνεται απόσπασμα από τη συνέντευξη του κ. Μπάου σχετικά με την παραγωγή κρασιού. Εκεί φαίνεται η αντίθεση ανάμεσα στη διαδικασία παραγωγής που ακολουθείται από τον παραγωγό σε αντίθεση με εκείνη του εργοστασίου.

Το κρασί στον Α.Σ.Α.Χ. πωλείται ή χύμα ή συσκευασμένο σε φιάλες των 0,5 lt, νταμιτζάνες των 5 kg και προσεχώς θα κυκλοφορήσει στην αγορά και φιάλη των 2 lt και 0,750 lt σε πολυτελή συσκευασία.

Η διαδικασία εμφιάλωσης έχει ως εξής:

Το μπουκάλι τοποθετείται στο **μηχάνημα εμφιάλωσης**, με τη βοήθεια ενός εργάτη. Μετά όλη η διαδικασία γίνεται αυτόματα. Το μπουκάλι περνά πρώτα από το πλυντήριο, όπου πλένεται καλά με ειδικό απορρυπαντικό, στη συνέχεια κατευθύνεται στο **γεμιστικό**, όπου γεμίζεται με κρασί, μετά περνά από τη **μηχανή φελλού**, που χρησιμοποιείται μόνο στα πολυτελείας μπουκάλια των 750 ml. Εάν δεν θέλουμε να χρησιμοποιήσουμε φελλό κατευθύνεται προς την **κραουνιέρα**, που τοποθετεί το καπάκι. Κατόπιν περνά από ένα μηχανήμα, που τοποθετεί το καψίδιο (αλουμίνιο) και ακολουθεί η **ετικετέζα**, που είναι υπεύθυνη για το ετικετάρισμα.

Το τέλος της διαδικασίας εμφιάλωσης φτάνει με έναν εργάτη, που παίρνει τα μπουκάλια από την ταινία.

Η μηχανή έχει δυνατότητα 1.500 μπουκάλια/η και εμφιαλώνει σε μπουκάλια χωρητικότητας από 500 ml – 2 kg. Κατόπιν, συσκευάζονται σε κούτες από χαρτόνια ή από πλαστικό.

Μόνο το κρασί το εμφιαλωμένο έχει συντηρητικά, ενώ το χύμα κρασί δεν έχει καθόλου.

Πρόκειται λοιπόν, για ένα εργοστάσιο παραγωγής με ικανοποιητικό εξοπλισμό, που παράγει προϊόντα υψηλής ποιότητας με αρεστούς δείκτες πώλησης και προτίμησης από τους καταναλωτές. Έτσι, το κρασί του Λιλάτειου Πεδίου κατέχει ξεχωριστή θέση στο ελληνικό τραπέζι και το Λιλάτειο Πεδίο Εύβοιας, ως τόπος παραγωγής κρασιού, θέση γνωστή και αναγνωρίσιμη στο καταναλωτικό κοινό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΤΕΧΝΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ

Η τεχνοοικονομική ανάλυση διακρίνεται σε τρία μέρη:

A. Κόστος εγκατάστασης αμπελώνα

Στο πρώτο μέρος της τεχνοοικονομικής μελέτης, σκοπός είναι ο υπολογισμός των δαπανών της εγκατάστασης ενός αμπελώνα εκτάσεως 5 στρεμμάτων. Η καλλιεργούμενη ποικιλία είναι το «Σαββατιανό» (ή άσπρη Κουντούρα) και είναι οινοποιήσιμη. Είναι ποικιλία μέτριας ζωηρότητας, παραγωγική, ανθεκτική στις ασθένειες και την ξηρασία και ωριμάζει τα σταφύλια της γύρω στα τέλη Σεπτεμβρίου. Τα καλλιεργούμενα φυτά είναι εμβολιασμένα σε αμερικάνικα υποκείμενα. Η εγκατάσταση του αμπελώνα έχει γίνει στην περιοχή Δηλάντιο πεδίο και ο υπολογισμός των δαπανών γίνεται για τα τρία πρώτα χρόνια.

Θα αναφερθούν όλες οι απαραίτητες εργασίες για την εγκατάσταση, καθώς επίσης και οι αντίστοιχες δαπάνες τους. Το σύνολο των δαπανών θα ανατοκιστεί για τα τρία πρώτα χρόνια και θα υπολογιστεί τελικά το συνολικό κόστος της εγκατάστασης του αμπελιού στην έκταση των 5 στρεμμάτων.

Η συγκεκριμένη διαδικασία είναι χρήσιμη για τους παραγωγούς, οι οποίοι έχουν σαν σκοπό την εγκατάσταση ενός αμπελώνα, γιατί μ' αυτόν τον τρόπο μπορούν να προϋπολογίσουν τις δαπάνες που χρειάζονται για την εγκατάσταση αυτού.

Τα στοιχεία που παρατίθενται δόθηκαν από αμπελοκαλλιεργητές της περιοχής Δηλάντιου Πεδίου.

Πίνακας 1

ΚΟΣΤΟΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΜΠΕΛΩΝΑ ΕΚΤΑΣΗΣ 5 ΣΤΡΕΜΜΑΤΩΝ

1^{ος} χρόνος

Α/Α	ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΕ ΗΜΕΡΕΣ	ΑΜΟΙΒΗ (ΔΡΧ. / ΗΜΕΡΑ)	ΔΑΠΑΝΕΣ (ΔΡΧ.)
1.	Ανάληψη δείγματος για εδαφοανάλυση	-	-	3.000
2.	Καθαρισμός εδάφους	1	5.000	5.000
3.	Βαθιά άρωση ⁽¹⁾	1		20.000
4.	Βασική λίπανση	1	3.000	3.000
5.	Φρεζάρισμα ⁽²⁾	1		40.000
6.	Φύτευση εμβ. υποκειμένων ⁽²⁾	1		30.000
7.	Σκαλίσματα	1		20.000
8.	Φυτοπροστασία	4	5.000	4.000
9.	Πότισμα	10	4.000	
	ΣΥΝΟΛΟ			125.000

(1) Η αμοιβή της συγκεκριμένης εργασίας υπολογίζεται βάσει του αριθμού στρεμμάτων, δηλαδή 1 στρ. / 4.000 δρχ. (5 στρ. X 4.000 = 20.000)

(2) Η φύτευση γίνεται σε 1 ημέρα από 5 εργάτες, η αμοιβή των οποίων είναι 30.000 δρχ. υπολογίζοντας ότι η αμοιβή για τον καθένα φτάνει τις 6.000 δρχ.

(3) Η αμοιβή της συγκεκριμένης εργασίας υπολογίζεται βάσει του αριθμού στρεμμάτων, δηλαδή 1 στρ. / 8.000 δρχ.

Πίνακας 2

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΑΠΑΝΗΣ ΥΛΙΚΩΝ ΓΙΑ ΑΜΠΕΛΩΝΑ ΕΚΤΑΣΗΣ 5
ΣΤΡΕΜΜΑΤΩΝ

Α/Α	ΕΙΔΟΣ ΥΛΙΚΩΝ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΑΞΙΑ ΜΟΝΑΔΑΣ (ΔΡΧ)	ΣΥΝΟΛΟ (ΔΡΧ)
1.	Αγορά φυταρίων	1.250	500 δρχ	625.000
2.	Λίπασμα	750 kg	70 δρχ./kg	52.500
3.	Φυτοπροστασία	2	3.000 δρχ.	6.000
4.	Λάστιχα ποτίσματος	2.500 m	60 δρχ./m	150.000
5.	Λάστιχα ποτίσματος	100 m	400 δρχ./m	40.000
6.	Σέλλες	25	150 δρχ.	3.750
7.	Ενοίκιο νερού *			30.000 δρχ./χρόνο *
8.	Ενοίκιο εδάφους			50.000
	ΣΥΝΟΛΟ			956.750

Πίνακας 3

ΚΟΣΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΓΙΑ ΑΜΠΕΛΩΝΑ ΕΚΤΑΣΗΣ 5 ΣΤΡΕΜΜΑΤΩΝ

2^{ος} χρόνος

Α/Α	ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΕ ΗΜΕΡΕΣ	ΑΜΟΙΒΗ (ΔΡΧ. / ΗΜΕΡΑ)	ΔΑΠΑΝΕΣ (ΔΡΧ.)
1.	Κλάδεμα μόρφωσης και κάψιμο	2	6.000	12.000
2.	Τοποθέτηση καλαμιών (στελέχωση)	1	6.000	6.000
3.	Δέσιμο νεαρών βλαστών	1	6.000	6.000
4.	Φυτοπροστασία	1	4.000	4.000
5.	Βλαστολόγημα	2	5.000	10.000
6.	Επιφανειακή λίπανση	1	5.000	5.000
7.	Φρεζάρισμα	1		40.000
8.	Σκάλισμα	2	5.000	10.000
9.	Αφαίρεση των ταξιανθιών ⁽¹⁾	2	5.000	10.000
10.	Πότισμα	12		
	ΣΥΝΟΛΟ			103.000

(1) Αφαιρούμε τα νεοσχηματισθέντα τσαμπιά για την αποφυγή της παραγωγής σταφυλιών, με σκοπό το «δυνάμωμα» των πρεμνών

Πίνακας 4

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΑΠΑΝΗΣ ΥΛΙΚΩΝ ΓΙΑ ΑΜΠΕΛΩΝΑ ΕΚΤΑΣΗΣ 5

ΣΤΡΕΜΜΑΤΩΝ

Α/Α	ΕΙΔΟΣ ΥΛΙΚΩΝ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΑΞΙΑ ΜΟΝΑΔΑΣ (ΔΡΧ)	ΣΥΝΟΛΟ (ΔΡΧ)
1.	Καλάμια	1.250	20	25.000
2.	Σπάγκος	1	1.000	1.000
3.	Φυτοφάρμακα	2	3.000	6.000
4.	Λιπάσματα	50 kg	160 δρχ./kg	8.000
5.	Ενοίκιο νερού			30.000
6.	Ενοίκιο εδάφους			50.000
	ΣΥΝΟΛΟ			120.000

Πίνακας 5

ΚΟΣΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΓΙΑ ΑΜΠΕΛΩΝΑ ΕΚΤΑΣΗΣ 5 ΣΤΡΕΜΜΑΤΩΝ

3^{ος} χρόνος

Α/Α	ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΕ ΗΜΕΡΕΣ	ΑΜΟΙΒΗ (ΔΡΧ. / ΗΜΕΡΑ)	ΔΑΠΑΝΕΣ (ΔΡΧ.)
1.	Κλάδεμα μόρφωσης και κάψιμο κλημ.	2	6.000	12.000
2.	Επιφανειακή λίπανση	1	5.000	5.000
3.	Φρεζάρισμα	1		40.000
4.	Φυτοπροστασία	1	4.000	4.000
5.	Κορυφολόγημα	2	5.000	10.000
6.	Ξεφύλλισμα	2	5.000	10.000
7.	Φυτοπροστασία	1	4.000	4.000
8.	Σκάλισμα	2	5.000	10.000
9.	Τρύγος	5	6.000	30.000
10.	Πότισμα	12		
	ΣΥΝΟΛΟ			125.000

Πίνακας 6

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΑΠΑΝΗΣ ΥΛΙΚΩΝ ΓΙΑ ΑΜΠΕΛΩΝΑ ΕΚΤΑΣΗΣ 5

ΣΤΡΕΜΜΑΤΩΝ

Α/Α	ΕΙΔΟΣ ΥΛΙΚΩΝ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΑΞΙΑ ΜΟΝΑΔΑΣ (ΔΡΧ)	ΣΥΝΟΛΟ (ΔΡΧ)
1.	Φυτοφάρμακα	5	3.000	12.000
2.	Λιπάσματα	50 kg	160 δρχ. / kg	8.000
3.	Ενοίκιο νερού			30.000
4.	Ενοίκιο εδάφους			50.000
	ΣΥΝΟΛΟ			100.000

Ανατοκισμός

(τρέχον επιτόκιο της Α.Τ.Ε. 5%)

1^ο χρόνου (Δαπάνες = 1.081.750 δρχ.)

$$\begin{aligned} \text{Α' Ανατοκισμός: } & 1.081.750 \times 5\% = 54.087 \text{ δρχ.} \\ & 1.081.750 + 54.087 = 1.135.837 \text{ δρχ.} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{Β' Ανατοκισμός: } & 1.135.837 \times 5\% = 56.791 \text{ δρχ.} \\ & 1.135.837 + 56.791 = 1.192.628 \text{ δρχ.} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{Γ' Ανατοκισμός: } & 1.192.628 \times 5\% = 59.631 \text{ δρχ.} \\ & 1.192.628 + 59.631 = 1.252.259 \text{ δρχ.} \end{aligned}$$

2^ο χρόνου (Δαπάνες = 223.000 δρχ.)

$$\begin{aligned} \text{Α' Ανατοκισμός: } & 223.000 \times 5\% = 11.150 \text{ δρχ.} \\ & 223.000 + 11.150 = 234.150 \text{ δρχ.} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{Β' Ανατοκισμός: } & 234.150 \times 5\% = 11.707 \text{ δρχ.} \\ & 234.150 + 11.707 = 245.857 \text{ δρχ.} \end{aligned}$$

3^ο χρόνου (Δαπάνες = 225.000 δρχ.)

$$\begin{aligned} \text{Α' Ανατοκισμός: } & 225.000 \times 5\% = 11.250 \text{ δρχ.} \\ & 225.000 + 11.250 = 236.250 \text{ δρχ.} \end{aligned}$$

ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΜΠΕΛΩΝΑ

$$1.252.259 + 245.857 + 236.250 = 1.734.366 \text{ δρχ.}$$

B. ΚΟΣΤΟΣ ΑΜΠΕΛΙΟΥ ΣΕ ΠΛΗΡΗ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ

Στο δεύτερο μέρος της τεχνοοικονομικής μελέτης, σκοπός είναι ο υπολογισμός των δαπανών του αμπελιού για κάθε χρόνο της πλήρους παραγωγικής του ηλικίας.

Θα αναφερθούν όλες οι απαραίτητες καλλιεργητικές φροντίδες, καθώς επίσης και οι αντίστοιχες δαπάνες τους.

Και εδώ, τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται δόθηκαν από αμπελοκαλλιεργητές του Ληλάντιου Πεδίου.

**ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 5 ΣΤΡ. / ΧΡΟΝΟ
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΛΗΡΗ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ**

ΜΗΝΑΣ	ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΑΜΟΙΒΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (ΔΡΧ./ΣΤΡ.)	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ (ΔΡΧ.)
<i>ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ</i>	Κλάδεμα	8.000	40.000
<i>ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ</i>	Ζιζανιοκτονία	1.500	7.500
<i>ΜΑΡΤΙΟΣ</i>	Φρεζάρισμα	9.000	45.000
	Θειάφισμα	2.000	10.000
	Επιφ. λίπανση	1.000	5.000
<i>ΑΠΡΙΛΙΟΣ</i>	Φρεζάρισμα	9.000	45.000
	Κορυφολόγημα	3.000	15.000
<i>ΜΑΙΟΣ</i>	Φυτοπροστασία	1.000	5.000
	Ξεφύλλισμα	3.000	15.000
	Θειάφισμα	2.000	10.000
	Άρδευση – Υδρολίπανση		
<i>ΙΟΥΝΙΟΣ</i>	Φυτοπροστασία	1.000	5.000
	Άρδευση – Λίπανση		
<i>ΙΟΥΛΙΟΣ</i>	Φυτοπροστασία	1.000	5.000
	Άρδευση – Λίπανση		
<i>ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ</i>	Φυτοπροστασία	1.000	5.000
	Άρδευση – Λίπανση		
<i>ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ</i>	Τρυγητός	6.000	30.000
<i>ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ</i>	-		
<i>ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ</i>	Καθαρισμός	2.000	10.000
	Φυτοπροστασία	1.000	5.000
<i>ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ</i>	Λίπανση	1.000	5.000
	Καλλιεργητής	3.000	15.000
ΣΥΝΟΛΟ			277.000

**ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΑΠΑΝΗΣ ΥΛΙΚΩΝ ΓΙΑ ΑΜΠΕΛΩΝΑ ΕΚΤΑΣΗΣ 5
ΣΤΡΕΜΜΑΤΩΝ / ΧΡΟΝΟ**

Α/Α	ΕΙΔΟΣ ΥΛΙΚΩΝ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΛΕΙΑ ΜΟΝΑΔΑΣ (ΔΡΧ)	ΣΥΝΟΛΟ (ΔΡΧ)
1.	<i>Ζιζανιοκτονία</i>	5	3.000	15.000
2.	<i>Θειάφισμα</i>	50 kg	500	25.000
3.	<i>Λίπασμα</i>	700 kg	70	49.000
4.	<i>Λίπασμα για υδρολίπανση</i>	200 kg	85	17.000
5.	<i>Φυτοπροστασία</i>	10	3.000	30.000
6.	<i>Ενοίκιο εδάφους</i>			50.000
7.	<i>Ενοίκιο νερού</i>			30.000
	ΣΥΝΟΛΟ			216.000

ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Δαπάνες εργασίας + Δαπάνες υλικών ⇒

277.000 + 216.000 = **493.000 δρχ.**

Γ. ΚΟΣΤΟΣ ΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΚΡΑΣΙΟΥ

Στο τρίτο και τελευταίο μέρος της τεχνοοικονομικής μελέτης γίνεται μια ανάλυση στο κόστος οινοποίησης και συσκευασίας του κρασιού.

Σκοπός είναι να αποκτήσει ο αναγνώστης μιας οικονομική άποψη γύρω από την παραγωγή – οινοποίηση – συσκευασία του κρασιού. Τα δεδομένα που χρησιμοποιούνται για τους πίνακες δόθηκαν από ιδιώτη οινοποιό (οινοποιείο Αποστόλου).

ΚΟΣΤΟΣ ΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗΣ

ΑΓΟΡΑ ΣΤΑΦΥΛΙΟΥ	70 δρχ. / kg
ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ (μεταφορά, έξοδα λειτουργίας, Δ.Ε.Η. κ.τ.λ.)	10 δρχ. / kg
ΣΥΝΟΛΟ	80 δρχ. / kg

Όμως 1 kg σταφύλι $\xrightarrow{\text{απόδοση}}$ 0,65 gr μούστο

Άρα 80 δρχ. \div 0,65 \Rightarrow 123 δρχ. / kg

+ επιτ. * 7 δρχ. / kg

* (για τα μηχανήματα οινοποίησης)

ΣΥΝΟΛΟ 130 δρχ. / kg

ΚΟΣΤΟΣ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ ΚΡΑΣΙΟΥ ΣΕ ΜΠΟΥΚΑΛΙ 5 lit

Μπουκάλι	500 δρχ.
Ετικέτα	20 δρχ.
Βίδα	2 δρχ.
Χαρτί	15 δρχ.
Διάφορα έξοδα	20 δρχ.
ΣΥΝΟΛΟ	557 δρχ. / μπουκάλι 5 lit

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

1. Ο Νομός Ευβοίας και η μελετώμενη περιοχή Δηλάντιο Πεδίο ενδείκνυται με βάση τα υπάρχοντα στοιχεία για την καλλιέργεια αμπελιού.
2. Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Αμπελουργών Χαλκίδας (Α.Σ.Α.Χ.) που μετατράπηκε σε ομάδα παραγωγών είναι βιώσιμος και κερδοφόρος εάν αυξηθεί η ποσότητα του παραγόμενου κρασιού και βελτιωθούν οι διαδικασίες τυποποίησης του κρασιού και η οργάνωση της εμπορίας του.
3. Το παραγόμενο κρασί μπορεί να γίνει ανταγωνιστικό σε σχέση με άλλα κρασιά άλλων περιοχών αν βελτιωθεί η επεξεργασία, η διατήρησή του με τη σύγχρονη τεχνολογία και αν στρέφονταν οι παραγωγοί σε ολοκληρωμένη καλλιέργεια του αμπελιού.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Εύχομαι το αποτέλεσμα της εργασίας μου να είναι ικανό να κατατοπίσει και να πληροφορήσει πολλούς αναγνώστες, σχετικά με τις αμπελοκομικές τεχνικές και την παραγωγή κρασιού στο νομό Ευβοίας και συγκεκριμένα στο Ληλάντιο Πεδίο.

Υπήρξε πράγματι για μένα ένα ενδιαφέρον θέμα και ευχαριστώ τον καθηγητή, αλλά και τα άτομα που μου παραχώρησαν συνέντευξη και βοήθεια για την εκπόνησή της.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βιβλία

Αντ. Αρβανιτίδη, «Δενδροκομία Ι», Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων, Αθήνα 1993

Ιωάννης Βαγιάννος, «Πρακτική Αμπελουργία – Οινολογία», Εκδόσεις Ψύχαλου, Αθήνα 1986

Περιοδικά

Ετήσια Έκδοση «Επιτραπέζιο σταφύλι», Εκδόσεις Ζευς Α.Ε.

Γεωργική Τεχνολογία, Αφιέρωμα Φυτοπροστασία, Ιούνιος 1992

Γεωργία και ανάπτυξη, Φυτοπροστασία – Θρέψη, ετήσια ειδική έκδοση, Τεύχος 6, Ιούνιος 1994

Γεωργική Τεχνολογία, Τεύχος 7, Σεπτέμβριος 1988

Συνηεντεύξεις

- ♦ Κος Μπάος Δημήτριος, Αμπελουργός (Βασιλικό Ευβοίας)
- ♦ Κος Γεραλής Παναγιώτης, Υπεύθυνος Παραγωγής και Δημοσίων Σχέσεων του Α.Σ.Α.Χ.

Υπηρεσίες

- ♦ Διεύθυνση Γεωργίας Νομού Ευβοίας
- ♦ Δημαρχείο Δήμου Βασιλικού

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

- Α.Σ.Α.Χ.** Αγροτικός Συνεταιρισμός Αμπελουργών Χαλκίδας
Ε.Ο.Κ. Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Απόσπασμα από τη συνέντευξη του κ. Μπάου σχετικά με την παραγωγή κρασιού.

«Το καλύτερο κρασί είναι αυτό που προέρχεται από Σαββατιανό – Ροδίτη, σε αναλογία 1:1. Για ροζέ κρασί χρησιμοποιούμε το Καπερνέ. Στα στυφτάκια από 100 kg σταφύλι παίρνουμε 85-88 kg μούστο, από τον οποίο αφαιρούμε το 12% του μούστου, γιατί είναι φύρα, οπότε στο τέλος παίρνουμε από 100 kg σταφύλι, 70-75 kg κρασί.

Η ζύμωση διαρκεί από 15-40 ημέρες, ανάλογα με τα σάκχαρα και τους βαθμούς, που περιέχει ο μούστος, καθώς επίσης και εάν έχει ζέστη (γίνεται γρήγορα) ή κρύο (γίνεται αργά). Κάθε 2 ημέρες θα πρέπει να ανακατεύονται τα βαρέλια. Τα βαρέλια, που χρησιμοποιούμε είναι δρύινα, χρησιμοποιείται όμως και η μουριά. Τώρα τελευταία έχει επικρατήσει η χρησιμοποίηση του ανοξειδωτού βαρελιού.

Για να κάνεις μπρούσκο (πολύ κόκκινο κρασί, το οποίο φέρνει προς το τσίπουρο) κρασί αφήνουμε το μούστο για 40 ημέρες μέσα σε βαρέλι, μαζί με τα στέφια. Το χρώμα βέβαια το κανονίζουμε ανάλογα με τις αναλογίες, που θα χρησιμοποιήσουμε στα στέφια. Έτσι, για παράδειγμα, εάν θέλουμε να κάνουμε λευκό κρασί δεν βάζουμε στέφια, στο κόκκινο χρησιμοποιούμε ροδίτη και σιδερίτη, καθώς και μαύρο σταφύλι, στο ροζέ μεγαλύτερη αναλογία σε άσπρα στέφια σε σχέση με το κόκκινο και στο μαύρο χρησιμοποιούμε μαύρα στέφια και κόκκινα. Το κρασί αυτό είναι έτοιμο για κατανάλωση μετά από 2 μήνες περίπου».

ΤΟΠΙΚΟΙ ΟΙΝΟΙ

Άρθρο 11

ΑΠΟΦ. 267753 / 1899/Α

Τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που ενδιαφέρονται να παράγουν επιτραπέζιους οίνους, για τους οποίους έχει αναγνωρισθεί το δικαίωμα χρήσης του όρου "τοπικός οίνος" με συγκεκριμένη ένδειξη καταγωγής, δηλώνουν στην αρμόδια Δ/νση Γεωργίας, δέκα πέντε (15) ημέρες προ του τρυγητού, την ημερομηνία που θα αρχίσουν να παραλαμβάνουν σταφυλές για αυτό το σκοπό, καθώς και την πιθανή ημερομηνία λήξης του τρυγητού.

Στα ζυγολόγια ή τιμολόγια, που εκδίδονται από τους οινοπαραγωγούς κατά την παραλαβή σταφυλών, που προορίζονται για παραγωγή "τοπικού οίνου", αναγράφεται το ονοματεπώνυμο του αμπελοεργάτη, η ποικιλία αμπέλου των σταφυλών που παραλαμβάνονται, ο αριθμός του αμπελοεργαστηρίου του αμπελοεργάτη μητρώου ή στην περίπτωση που δεν υφίσταται αμπελοεργαστήριο, το όνομα της κοινότητας καταγωγής των σταφυλών, καθώς και το μπωκέ του γλεύκους σταφυλών. Τα στοιχεία των ζυγολογίων ή τιμολογίων αυτών φυλάσσονται επί πέντε χρόνια και επιβεβαιώνονται σε κάθε ζήτηση των αρμόδιων οργάνων ελέγχου.

Τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που παράγουν "τοπικούς οίνους" όπως και οι επιμελητές των οίνων αυτών, υποχρεούνται να καταχωρούν ξεχωριστά στα βιβλία που τηρούν σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της ισχύουσας αμπελοοινικής νομοθεσίας, τα στοιχεία παραγωγής, διακίνησης και εμφιάλωσης αυτών και να αναγράφουν τα απαραίτητα στοιχεία που προβλέπονται κατά περίπτωση από τα άρθρα 9 και 10 του κανονισμού (Ε.Ο.Κ) αριθ. 355/79.

Το βιβλίο αποθήκης, αριθμημένο και θεωρημένο από την αρμόδια Δ/νση Γεωργίας, τελεί υπό τον διαρκή έλεγχο των αρμόδιων οργάνων του Υπουργείου Γεωργίας, επιδεικνύεται δε σε κάθε ζήτηση των οργάνων ελέγχου και διατηρείται επί πέντε έτη μετά την τελευταία πίστωση των ποσοτήτων που χρεωθήκανε σε αυτό.

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΤΗ 12 ΙΟΥΛΙΟΥ 1979

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ
157

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΝΟΜΟΙ

940. Περὶ συστάσεως παρὰ τῷ Τ.Α.Ι.Σ.Υ.Τ.: α) Κλάσ-
του Κυρίας Ἀσφαλίσεως τῶν Φωτισοδηγητήρων καὶ
Ἐκπαιδευτῶν Ἐπιχειρήσεων Τηλεοράσεως καὶ β) Κλά-
σου Κυρίας Ἀσφαλίσεως τῶν Ἀνταποκριτῶν Ἐξέ-
του Τύπου καὶ ὑπαγοφῆς τῶν εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ Κλά-
σου Ἀσφαλίσεως Ἀθηνῶν καὶ Μητροπόλεως τοῦ
ΙΚΑ καὶ φορέσεως τῶν αὐτῶν θεμάτων. 1

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

3. Περὶ τοῦ γήρατος, τῶν βιολογιῶν, τῶν ἐπ' αὐτοῦ
περιστάσεων κλπ. τοῦ μεταλλίου διακριτικῶν πε-
ρῶσεων καὶ περὶ τοῦ τύπου καὶ περιεχομένου τοῦ διακρι-
τικῶτος. 2

Περὶ παραγωγῆς, ἐλέγχου καὶ πρῶτατος τῶν φαρ-
μακῶν οὐσῶν. 3

ΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Περὶ ἐγκρίσεως ἀποφάσεως τῆς Νομισματικῆς Ἐπι-
τροπῆς ὑπερὶ καθιερωτῶν ἐπιτοκίων τῶν παρὰ Τρο-
πικῆς καταθέσεων εἰς συνάλλαγμα. 4

Περὶ ἐγκρίσεως ἀποφάσεως τῆς Νομισματικῆς Ἐπι-
τροπῆς (ὑποεπιτροπῆς Δυναμῶν καὶ Συναλλάγμα-
τος) ὑπερὶ ἐπιτροπῆς διαφοράς τόκων, κατὰ τὰς
διατάξεις τῆς ἐπ' ἀριθ. 1574/1/22.8.70 ἀποφάσεως
τῆς Νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς, δι' ἐξαγωγῆς οὐσῶν
καὶ οὐλοπνευματικῶν ποσῶν εἰς ἑπὶ οὐλοπνευματικῶν
(ἢ ἑτέρας οὐλοπνευματικῆς) ἑξέτους μέχρι καὶ 5 χιλιογράμ-
μων. 5

Περὶ ἐγκρίσεως ἀποφάσεως τῆς Νομισματικῆς Ἐπι-
τροπῆς (ὑποεπιτροπῆς Δυναμῶν καὶ Συναλλάγμα-
τος) ὑπερὶ ἐπιτροπῆς διαφοράς τόκων, ἑξέτους τῶν
διατάξεων τῆς ἐπ' ἀριθ. 1574/1/22.8.70 ἀποφά-
σεως τῆς Νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς, δι' ἐξαγωγῆς
τουριστῶν παραχρησιμοποιούμενης κατὰ τὸ ἔτος 1979. 6

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ

ὡς ἐπ' ἀριθ. 96/6.7.1979
Υ.Σ. 7

ΝΟΜΟΙ

(1)

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 940

Περὶ συστάσεως παρὰ τῷ Τ.Α.Ι.Σ.Υ.Τ.: α) Κλάσ-
του Κυρίας Ἀσφαλίσεως τῶν Φωτισοδηγητήρων καὶ Ἐκπα-
ιδευτῶν Ἐπιχειρήσεων Τηλεοράσεως καὶ β) Κλάσ-
του Κυρίας Ἀσφαλίσεως τῶν Ἀνταποκριτῶν Ἐξέ-
του Τύπου καὶ ὑπαγοφῆς τῶν εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ Κλάσ-
σου Ἀσφαλίσεως Ἀθηνῶν καὶ Μητροπόλεως τοῦ
ΙΚΑ καὶ φορέσεως τῶν αὐτῶν θεμάτων.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ὑφιστάμενος ἐξουσίῳς παρὰ τῆς Βουλῆς, διαπιστώσας:

Ἐρῶμενος:

Σύστασις Κλάσ-
του παρὰ Τ.Α.Ι.Σ.Υ.Τ. — Συνοπτικῶς —
Ἐπιτομὴν πρώτου.

1. Εἰς τὸ Τμήμα Ἀσφαλίσεως Βιομηχανῶν, Συναλλαγῶν
καὶ Ἑπιπέδων Τύπου (Τ.Α.Ι.Σ.Υ.Τ.) συστάται Κλάσος Κυ-
ρίας Ἀσφαλίσεως τῶν Φωτισοδηγητήρων καὶ Ἐκπαιδευτῶν
Ἐπιχειρήσεων Τηλεοράσεως, καλούμενος εἰς τὰ ἑπόμενα ἄρθρα
γάρν συντομία, «Κλάσος».

2. Ὁ Κλάσος ἔχει λογιστικὴν καὶ οἰκονομικὴν ἀνεξάρ-
τητον, ἀπογορευμένης τῆς χρησιμοποιοῦσας ἢ μεταφορῆς κα-
ταστάσεως ἐν τῶν λοιπῶν Κλάσων τοῦ Τμήματος εἰς τὸν Κλάσ-
τον καὶ ἀντιστρόφως.

3. Συνοπτικῶς τοῦ Κλάσ-
του εἶναι ἡ ἀσφάλισις τῶν κατὰ τὴν ἀπο-
μῆνην παρόχραρον προσώπων διὰ τὴν γνήριον κωρίαν συν-
τάξεω εἰς περιπτώσεων ἐπλοῦσεως τῶν ἀσφαλιστικῶν κιν-
δῶν, τῆς ἀναπηρίας, τοῦ γήρατος ἢ τοῦ θανάτου.

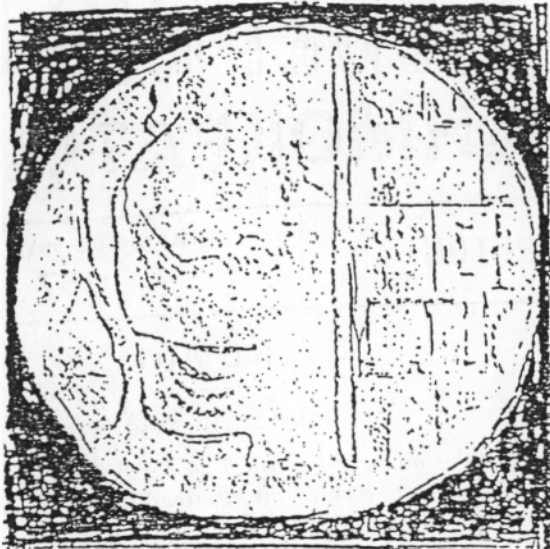
4. Εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ, κατὰ τὴν παρόχραρον 1, Κλά-
σου, ὑπάρχει ὑποχρεωτικῶς εἰ κατὰ νόμον ἀσφαλίσεως τῆ
ἐπιτομῆς τοῦ φοροειρηγοῦσας καὶ τοῦ οἰκονομικῶν ἐπι-
τομῆς τηλεοράσεως, ἐφ' ὅταν εἰν ὑπάρχειν εἰς τὴν ἀσφάλισιν
ἑτέρας φορίως κωρίαν ἀσφαλίσεως διὰ τὴν αὐτὴν ἢ ἐπὶ-
μῆνην ἐργατίαν.

Ἐὰ τῆς ἀποδεδειχῆς ἀσφαλίσεως τοῦ ὡς ἄνω ἐπιτομῆς
θέλου καθιερωθῆ διὰ τοῦ Καταστατικῶ τοῦ Κλάσ-
του κατὰ

(Σταυρός και ράβδος του Άσκληπιού), της δικαιοσύνης (ζυγός), της βιομηχανίας (τροχός), της γεωργίας (στύλος τίτου) κλπ.

γ) Επί της όπισθιας όψιας αναγράφονται κυκλικώς και παραλλήλως της περιφέρειάς του διά γραμμάτων του ίδιου πηχ. αιώνας οι λέξεις ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ συν-

δέχονται εις το κάτω μέρος διά κλάδου βήρυκας. Είς αναγράφονται διά γραμμάτων του αυτού τύπου οι λέξεις ΤΑΛΛΙΟΝ ΔΙΑΚΕΚΡΙΜΕΝΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΔΙ ΜΕΤΑΙ ΕΙΣ. άρξεται δε κενόν εις το κάτω μέρος διά ραχίον του άνοματισμένου του προς έν άπενόμεται όπισ και της χρονολογίας της άπονομής.

Προσθία όψις του Μεταλλίου

Όπισθια όψις του Μεταλλίου

Άρθρον 2.

1. Τε δίπλωμα έκτυπούμενον επί λευκού πεπύρου, διαστάσεων 0.42X0.245 του μέτρου περίπου, φέρει εις το μέτρον του ίδιου μέτρου αυτόν έκτυπούμενον της προσθιας όψιας του Μεταλλίου διακεκριμένων πράξεων, κάτωθεν δε της έκτυπούμενης τής άκλόουθεν κλήρου:

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Απονόμενον

εί μεταλλίον διακεκριμένον πράξεων και προσήγορον αυτόν εις πίστωσιν τού δίπλωμα τούτου έκτυπούμενον παρ' Η.Δ. και προσυπογεγραμμένον παρ' του επί Υπουργού.

Το Άρθρον τού του ραχί: του γλωσσίου άνοματισμού έτους.

2. Τε άποκατέμενον δίπλωμα προσήγορον: δε άποκατέμενον προσήγορον του άρραδίου Υπουργείου.

Άρθρον 3.

Τε Β.Δ. 266/1970 παρ' του εγγράφου, των διαστάσεων και των επί τούτου προσήγορον κλπ. του μεταλλίου διακεκρι-

μένων πράξεων και παρ' του τύπου και περιεχομένου του μακρομ καταργείται.

Είς τον Υπουργόν Πρωθυμίας Κυβερνήσεως, άνα την άρμοδιότητά του έκτέλεσιν του παρόντος.

Εν Άθήναις τή 21 Ιουνίου 1970

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Δ. ΤΣΑΤΣΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΚΩΝΣΤ. Ε. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΤΑ ΜΕΛΗ

- ΚΩΝΣΤ. ΜΗΤΣΟΓΑΚΗΣ, ΚΩΝΣΤ. ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ, ΓΕΩΡΓ. ΒΑΛΑΝΗΣ, ΕΤΑΙΡ. ΑΒΕΡΩΦ-ΤΟΣΙΤΣΑΣ, Ι. ΣΤΑΜΑΤΗΣ, ΧΡΗΣΤΟΦ. ΣΤΡΑΤΟΣ, ΓΙΛΑΝ. ΜΗΟΓΕΩΡΓ. ΚΟΝΤΟΓΕΩΡΓΗΣ, ΔΗΜΗΤΡ. ΝΙΛΙΑΣ, ΕΒΕΡΤ. ΚΩΝΣΤ. ΔΑΣΚΑΡΗΣ, ΝΙΚΟΛ. ΖΑΡΝΤΙΝΑΛΗΣ, ΠΑΠΑΛΑΟΥΤΟΧΑΣ, ΕΜΜΑΝ. ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΣ

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟΝ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 514

Παρ' παραγωγής, έλέγχου και προστασίας των μηχανικών όδων.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας επί όψι:

1. Της διατάξεως των παρ. 8α και 10 του άρθρου 5 του Ν.Δ/τος 243/1969 παρ' βελτιώσεως και προστασίας της

(3)

διεπιχειρησια παραγωγής ός, άποστασίως, άποστασίως ήσαν δε τών παρ. 11 και 8 του άρθρου 4 του Ν. / παρ' άνοματισμού, συμπληρώσεως και κχταρ έλευ διατάξεων του Ν.Δ. 243/1969b.

2. Τήν επί αρθ. 3 10.11.1978 εισήγησιν της Κεν Έπιτροπής Πρωθυμίας Οδοπαραγωγής (ΚΕΠΟ)

3. Τήν επί αρθ. 560/70 προαμδότησιν του Συμβ της Έπιτροπής, προτάσιν των Υπουργών Οίκου; Γεωργίας και Έμπορίου, άποκατέμενον:

... α) ... β) ... γ) ... δ) ... ε) ... ζ) ... η) ... θ) ... ι) ... κ) ... λ) ... μ) ... ν) ... ξ) ... ο) ... π) ... ρ) ... σ) ... τ) ... υ) ... φ) ... χ) ... ψ) ... ω) ...

Άρθρον 2.

Περιγραφορικά στοιχεία.

1. Επιφυλασσομένης της εφαρμογής των διατάξεων της παρ. 3 του άρθρου 12 του Ν. 386/76 «περί οινολογικών κατεργασιών και εμπορίας των οίνων» επί της ετικέτας των ρητινιτών οίνων, όταν αυτοί φέρονται εις την καταχώριση εμπορευμάτων, πρέπει να αναγράφονται υποχρεωτικώς οι κάτωθι ενδείξεις :

α) Η ένδειξις «ρετσίνα» ή «ρητινίτης οίνος».

β) Η ένδειξις «απόστασις» ή «απόστασις», σύμφωνα με την προηγούμενη ενδειξιν και διά γραμμάτων ύψους ούχι μεγαλύτερου των γραμμάτων αυτής.

γ) Τα καθοριζόμενα υπό της παραγράφου 6 του άρθρου 5 του παρόντος στοιχεία ελέγχου.

2. Προκειμένου διά ρητινιτών οίνους παραγομένους εκ των ποικιλιών Σαββατιανό και Ροδίτης, των καλλιεργουμένων εις τους νομούς Αττικής, Βοιωτίας και Εύβοιας, ή ενδείξεις «ρετσίνα» ή «ρητινίτης οίνος» δύναται να συνοδεύεται από την ονομασίαν του νομού καταγωγής του ρητινίτου οίνου, αναγραφομένην διά των ίδιων τυπογραφικών στοιχείων του αυτού χρώματος, εφ' όσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 3 του παρόντος.

3. Προκειμένου διά τις καθοριζόμενας εις το έν τέλει του παρόντος Δ/τος διαλαμβανόμενον παράστημα ονομασίας περιοχών καταγωγής ρητινιτών οίνων των νομών περι Δυτ. προηγούμενη παράγραφος, αυτοί δύναται, κατόπιν άδειας του Υπουργείου Γεωργίας, να αναγράφονται εις την θέσιν της ονομασίας του νομού ή να προηγούνται αυτής.

4. Αί ονομασίαι καταγωγής, περί των αϊ παραγράφοι 2 και 3 του παρόντος άρθρου, επιτρέπεται να χρησιμοποιηθούν εφ' όσον δέν αναγνωρίζονται ως ονομασίαι προελεύσεως οίνου.

5. Απαγορεύεται εις την περίπτωσιν των ρητινιτών ή αναγραφη επί της ετικέτας, των συνοδευτικών έγγραφων και των μισών συσκευασίας, ως και ή χρήση κατά την ά παντός τρόπου διαφήμισιν, ενδείξεων αναφερομένων εις :

- α) Τό έτος παραγωγής.
- β) Συνθέτους εκφράσεις, εις τάς οποίας υποεισέρχονται οικια χαρακτηριστίσουσι την ποιότητα του οίνου.
- γ) Έκφράσεις διά των οποίων είναι δυνατόν να δημιουργηθή ή εσφαλμένη εντύπωση ότι ό ρητινίτης οίνος προέρχεται εκ καθορισμένης αμπελοφυγικής εκμεταλλεύσεως.
- δ) Όνομα ποικιλίας άμπελου.
- ε) Την καταγωγήν του οίνου, εξαίρουμένων των ονομασιν περί των οποίων αϊ παράγραφοι 2 και 3 του παρόντος αρθρου.

Άρθρον 3.

Οι παραγωγής ρητινιτών οίνων με ονομασίαν καταγωγής.

Οι ρητινίται οίνοι, περί των αϊ παραγράφοι 2 και 3 του αρθρου 2 του παρόντος,

... α) ... β) ... γ) ... δ) ... ε) ... ζ) ... η) ... θ) ... ι) ... κ) ... λ) ... μ) ... ν) ... ξ) ... ο) ... π) ... ρ) ... σ) ... τ) ... υ) ... φ) ... χ) ... ψ) ... ω) ...

Η οίνοποιήσις του γλευκού προς παραγωγήν ρητινιτών οίνων, περί των αϊ παραγράφοι 2 του άρθρου 2, δύναται να άνη χωραν κατ' εξαίρεσιν, και εφ' όσον συντρέχουν οι

έν παραγράφω 3 του παρόντος ειδικοί λόγοι, εκτός του νο του όποιου οι οίνοι αυτοί φέρουν τή ύλην, άλλ' όπωσδήπ εις οίνοποιεία ευρισκόμενα εις ύψους νομούς και εις άστασιν μικρότερον των 500 χιλιομέτρων από την άμπελοφυγικήν καταγωγήν των σταφυλών και υπό τάς κάτω προϋποθέσεις :

α) Η μετατροπή ... χύραν εις ... όποιου τό ύνομα επιτρέπεται ... υίτης οίνος.

β) Το μεταφερόμενον γλευκό συνοδεύεται υπό άδει μεταφορής, ως αυτή καθορίζεται προκειμένου δι' οίνο ονομασίας προελεύσεως, συμφώνως προς τάς διατάξεις τ παραγράφου 12 του άρθρου 5 του Ν.Δ. 243/1969.

3. Ως ειδικοί λόγοι, θεωρούνται ή έλλειψις άποθηκευτική χύραν εις τους ομολογούμενους νομούς, ή άδυναμία ή ή έλλειψ ένδιαφερόντος άπορροφήσεως των σταφυλών και του γλευκού υπό των οίνοποιείων των ομολογούμεν νομών διά τ παραγωγήν ρητινιτών οίνων και γενικότερον αίτια δημιουργίας δυσμενών συνθηκών διά την οικονομίαν των άμπελους των άρισμένων περιοχών των ομολογούμεν νομών, των ειδικών λόγων επιβεβαιουμένων υπό του Υπουργού Γεωργίας, κατόπιν γνωμοδοτήσεως της ΚΕΠΟ.

Άρθρον 4.

Οινολογικά υσία και αναλυτικοί χαρακτηριστες.

1. Διά την παραγωγήν ρητινιτών οίνων προστίθεται εις το γλευκό, προ της έναρξεως της ζυμώσεως ή κατά την διάρκειαν αυτής και εφ' όσον δέν έχει ζυμωθή ποσότης σακχάρου μεγαλύτερα του ενός τρίτου της άρχικώς περιεχομένης ρητινής ποσότης εις ποσότητα μη δυναμένη να ύπερβή τό ένα χιλιογραμμικον ανά έκάτολιτρον γλευκού.

2. Ο κτηθείς ολικός τίτλος των φερομένων εις την καταχώριση ρητινιτών οίνων δέν πρέπει να είναι μικρότερος του 16% VOL, ούτε μεγαλύτερος του 13,5% VOL.

3. Οι δικαθήμενοι εις άμεσον καταχώριση ρητινίται οίνοι πρέπει να έχουν ολικήν ... γραμμαρίων ανά λίτρον ...

4. Αύξησις της ολικής άξύτητος επιτρέπεται ... 1,5 γραμμαρίων ανά λίτρον οίνου.

5. Ως προς τους λοιπούς αναλυτικούς χαρακτηριστες, οι ρητινίται οίνοι πρέπει να είναι συστάσεις αναλόγου προς εκείνην των οίνων, περί των ή περίπτωσις α της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του Νόμου 386/76, των παραγομένων εκ των αυτών ποικιλιών άμπελου και των αυτών περιοχών.

6. Η καθ' οινούδηποτε τρόπον άρωματίσις οίνων, προς άπόκτησιν των χαρακτηριστων ρητινίτου οίνου, απαγορεύεται και έμπίπτει εις τάς διατάξεις της περιπτώσεως ε της παραγράφου 3 του άρθρου 8 του Νόμου 386/1976.

7. Απαγορεύεται ή ανάμιξις ρητινιτών οίνων μετά οίνων άλλου τύπου.

Άρθρον 5.

Έλεγχος παραγωγής και διακινήσεως.

1. Πάν φυσικόν ή νομικόν πρόσθετον ένδιαφερόμενον διά την παραγωγήν ρητινιτών οίνων, περί των αϊ παραγράφοι 2 και 3 του άρθρου 2 του παρόντος, υποχρεούται όπως ύπεβάλη σχετικήν δήλωσιν εις την οικείαν Δ/σιν Γεωργίας 15 ήμερας τουλάχιστον προ της έναρξεως τρυγητού, διαλαμύσασα το ονοματεπώνυμον του οίνοποιού ή την επωνυμίαν της επιχείρησεως, την έδραν του οίνοποιείου, ως και την άλλην ήμερομηνίαν έναρξεως και λήξεως του τρυγητού, υπό την προϋπόθεσιν ότι ουτός δέν υπ' άρχικήν έναρξιν και δέν υπ' άρχικήν βραδύτερον των δηλουμένων ήμερομηνιών.

2. Επί των ζυγολογίων και τιμολογίων, των εκδηλουμένων υπό των οίνοποιείων παραγωγής οίνων περί των αϊ παραγράφοι 2 και 3 του άρθρου 2 του παρόντος, πρέπει να αναγράφονται τό ονοματεπώνυμον του άμπελοφυγού, ή ποικιλία των

αυτών. και οι δικαιούχοι των ανωτέρω γλυκεύματων, τα δε στελέχη του ίδιου περισταθμίου, να μην πωλούνταν και να επιδιοκνούν, αλλά, κάθον ζητήσουν των αρμοδίων οργάνων...

3. Προκειμένου δι' ούτως περί των αι' παράγραφοι 2 και 3 του άρθρου 2 του παρόντος, επιτρέπεται, κατόπιν της έν παρ. 12 του άρθρου ή του Ν.Δ. 243/1969 μεταφορά, εκτός της περιγραφής και με την αίτηση, και δια...

4. Ρητύνεται ούτως, προορίζονται δι' εξαγωγών εις την Ελλάδα, πρέπει να συνοδεύονται υπό πιστοποιητικού καταγωγής, συμφώνως προς τας διατάξεις της παραγράφου 18 του άρθρου ή του Ν.Δ/τος 243/69, προσσεύσεως δι' άρθρου 4 του Νόμου 427/1976.

5. Οι έμφυλαίται ρητινικών ούλων περί των αι' παράγραφοι 2 και 3 του άρθρου 2 του παρόντος, ούλοποιή ή μή, ύποχρεούνται όπως καταχωρίζουν ιδιαίτέρως εις βιβλίον η' αριθμημένων και θεωρημένων υπό των αρμοδίων Υπηρεσιών του Υπουργείου Γεωργίας και του Γενικού Λημισίου του Κοζιτους (Γ.Ν.Κ.) εις το όποιον αναγράφονται εις μόν την ήπιότεράν σελίδα ή ονομασία καταγωγής του ρητινικού ούλου, ή παραχθείσα ή εισαχθείσα ποσότης εις χιλιογράμμη ή λίτρα αναλογίας του ίσχυόντος μετρικού συστήματος, ή κτηθείς δικαιολογίας τίτλος και ό αριθμός άδειας μεταφοράς της εισαγωγής ποσότητας, εις ήε την δεξιάν σελίδα, ή εξαχθείσα εκ του ούλοποιείου ποσότης χύδην και ό αριθμός άδειας μεταφοράς ή πιστοποιητικού καταγωγής κατά περιπτώσεων, ή έμφυλαίσεισα ποσότης, ή περιεκτικότης των ρητινών και οι σχετικοί αριθμοί σημασίας των έτικετών. Το βιβλίον τελεί υπό διαρκή έλεγχο των αρμοδίων οργάνων του Υπουργείου Γεωργίας και του Γ.Ν.Κ., επιδεικνύεται δε εις πλάνη ζήτησιν των οργάνων έλέγχου επί πάντε έτα μετά την πίστωση των εν αυτόν χρειαθεισών ποσοτήτων.

6. Ρητύνεται ούτως περί των αι' παράγραφοι 2 και 3 του άρθρου 2 του παρόντος, διευκρίνεσι εις την κατανόησιν έμφυλαίτων, πρέπει να φέρει, ως στοιχείον έλέγχου επί της έτικετας αυτών τυπωμένον τή δύο λογικά γράμματα της έννομότητος καταγωγής του ούλου, ακολουθούμενα από δύο γράμματα του ελληνικού αλφάβητου εις συνδυασμόν μεσση των, ως και απο των ανωόντων αριθμών της έτικετας, ή όποιος δύναται να είναι μέχρις εξαψήφιος.

7. [Redacted text]

8. Διέ την εκτύπωσιν νέων έτικετών ακολουθείται ή διαδικασία ή προβλεπομένη υπό της παραγράφου 11 του άρθρου ή του Ν.Δ/τος 243/1969 και των δυνάμει τούτης κειδομένων άποράσεων.

Άρθρον 6.

Τελικά διατάξεις.

1. Επί των ρητινικών ούλων έχουν πρεβληθών εξαγωγών ή γενικά και ειδικά διατάξεις του Ν. Α. 243/69, και του 390/1976, διά θέματα μή ρυθμιζόμενα διά του παρόντος.
2. Οι ρητύνεται ούτως υπάχονται εις την δεσμευομένην δυν 22.05 (Ν.Δ. 118/1974).
3. 'Ο έλεγχος της εξαγωγής του παρόντος Διατάγματος εναγείται υπό των αρμοδίων τοπικών υπηρεσιών του Υπουργείου Γεωργίας και του Γενικού Λημισίου του Κοζιτους.

Άρθρον 7.

Μεταβατικές Διατάξεις.

Επικέεται, κύρια και βοηθητικά, μή σύμφωνα με διατάξεις του παρόντος, δύναται να χρησιμοποιηθώ τών έμφυλαίτων ρητινικών ούλων μέχρι της 1ης Σεπτεμ 1979.

Άρθρον 8.

Καταργούμενα διατάξεις.

Από της δημοσίευσης του παρόντος καταργού α) Το άρθρον 1 του ύπ' αριθ. 625/1974 Β.Δ. υπέρ γνωρίσεις ύποχρεώσεων προσσεύσεως ούλων και β) Το άρθρον 4 του ύπ' αριθ. 502/1971 Β.Δ. υπέρ άν ρίσεως ύποχρεώσεων προσσεύσεως ούλων.

[Redacted text]

Δυνατότητα να αναγραφεί έτικετας περιοχή προέλευσεως και ονομασία σταφυλίων	Ονομασία α/β. περιοχής	Α. Νομός Άστικής
	1. Μεσσηνία	Ρετσίνα Μεσσηνίων ή Ρετσίνα Λιγυίων Άστικής (περιοχών Δήμων Κοινόστητον Καρπέναι, Κρεπίαι, 1 κοιπόδου, Σπάτων, Καλυβίων Θαρ Κουβερζ, Πικιώναι, Παλλήνας, κερμίου και Σταυρού).
	2. Κροτία	Ρετσίνα Κροτίας (ή Κοροπιών Ρετσίνα Κροτίαις (ή Κοροπιών) ταίης (περιοχών Δήμου Κροτίας
	3. Μακεδονία	Ρετσίνα Μακεδονίων ή Ρετσίνα Δ κοιπόδου Άστικής (περιοχών Δί Μακεδονίων Μεσσηνίας).
	4. Μέγαρη	Ρετσίνα Μεγάρων ή Ρετσίνα Μεγά Άστικής (περιοχών 'Επαρχίας Μει είδης).
	5. Πικινία	Ρετσίνα Πικινίας (ή Λυκαπείων Ρετσίνα Πικινίας (Λυκαπείων Άστικής περιοχών Κοινόστητος Πικινίας).
	6. Παλλήνη	Ρετσίνα Παλλήνας ή Ρετσίνα Παλλέ Άστικής (περιοχών Κοινόστητος Π ή λήνας).
	7. Πικέρμι	Ρετσίνα Πικερμίου ή Ρετσίνα Πικερύ Άστικής (περιοχών Κοινόστητος Πικ ρίου).
	8. Σπάτα	Ρετσίνα Σπάτων ή Ρετσίνα Σπά Άστικής (περιοχών Κοινόστητος Στ του).
	B. [Redacted]	Ρετσίνα [Redacted]
	Γ. Νομός Εύβοίας	1. Ριάττρα Ρετσίνα Ριάτρων ή Ρετσίνα Ριάτρ Εύβοίας (περιοχών Δήμου Αιδηΐου
	2. Κάρυστος	Ρετσίνα Καρύστων ή Ρετσίνα Κάρυσ Εύβοίας (περιοχών έπαρχίας Καρ στίας).
	3. Χαλκίδα	[Redacted]
	Είς τον επί της Γε...	
	Εν Αθήναις τη 5 Ιουλίου 1979	
	Ο ΠΡΟΚΑΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ	
	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Δ. ΤΡΑΪΣΟΣ	
	ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ	
	ΠΡΟΕΔΡΟΝ	ΓΕΩΡΓΙΑΣ
	ΛΟ. ΚΑΝΑΛΟΠΟΥΛΟΣ	ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΠΟΥΤΟΣ
		ΥΠΟΥΡΓΟΙ
	ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΑΝΑΓΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ	

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ
Δ/ΝΣΗ ΚΑΤΑΠΟΙΗΣΗΣ ΤΥΝ ΚΑΙ
ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΤΕΛΗΡΑ: ΟΙΝΟΥ ΚΑΙ ΑΛΚΟΟΛΟΥΧΩΝ
ΠΟΤΩΝ

15/12/94
76
9
Αθήνα 2 / 12 / 94
Αριθ. Πρωτ. 426.568

Δ/ΝΣΗ ΓΕΩΡΓΙΑΣ Μ. ΕΥΒΟΙΑΣ
Αριθ. Πρωτ. 9677
Ημερ. Παραλαβής 15-12-94

Ταχ. Δ/ση: Αχαρνών 2
Ταχ. Κώδικας: 10176
Πληροφορίες: Κ. Κορωνιάς - Π. Σάββας
Τηλέφωνο: 5291258

ΘΕΜΑ: Καθορισμός Προϋποθέσεων χρησιμοποίησης
της ένδειξης " Τοπικός Οίνος Δηλάντιου
κεδίου" ως περιγραφικού στοιχείου οίνων.

Ε Π Ο Φ Α Σ Η
Ο Υ Π Ο Υ Ρ Γ Ο Σ Γ Ε Ω Ρ Γ Ι Α Σ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις
α) Του Ν.Δ/τος 243/1969 " περί βελτιώσεως και προστασίας της αμπε-
λουργικής παραγωγής όπως τροποποιήθηκε με το Ν.427/1976 " περί αντι-
καταστάσεως συμπληρώσεως και καταργήσεως ενίων διατάξεων του Ν.Δ/τος
243/1969 " και ειδικότερα τις διατάξεις των άρθρων 4 και 5 αυτού.
β) Του Ν.992/1979 " Περί οργανώσεως των διοικητικών υπηρεσιών δια
την εφαρμογή της συνθήκης προσχωρήσεως της Ελλάδος εις τας Ευρωπαϊ-
κές Κοινότητες και ρυθμίσεως συναφών θεσμικών και οργανωτικών θεμά-
των και ιδιαιτέρως το άρθρο 22 αυτού καθώς και των Ν.1333/1983 "περί
εφαρμογής του Κοινοτικού δικαίου", και Ν.1440/1984.
γ) Του άρθρου 72 του Κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ.822/87" για την κοινή ο-
ργάνωση της αμπελοοινικής αγοράς".
δ) Του Κανονισμού (ΕΟΚ) αριθμ.2392/89 " περί των γενικών κανόνων
για την περιγραφή και την παρουσίαση οίνων και γλευκών σταφυλής".
ε) Του Κανονισμού (ΕΟΚ) αριθμ.3201/90 " Περί των λεπτομερειών εφα-
ρμογής για τον χαρακτηρισμό και την παρουσίαση οίνων και γλευκών
σταφυλής".

στ) Της Κοινής Υπουργικής απόφασης αριθ. 267753/1699/8.3.1988

■ γενικοί κανόνες χρήσης του όρου " Τοπικός Οίνος " ως περιγραφικού στοιχείου επιτραπέζιων οίνων " όπως αυτή τροποποιήθηκε από τις αποφάσεις αριθμ. 395777/5-12-90 και 411421/6-10-93.

2. Την αριθ. 184/27-10-93 απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Γεωργίας " Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Γεωργίας κ. Θάλλο Κωνσταντίνου" (ΦΕΚ Β' 836) -

3. Την σχετική αίτηση ενδιαφερομένου φορέα για την παραγωγή και διάθεση στην κατανάλωση οίνων με την περιγραφική ένδειξη " Τοπικός οίνος Αηλάντιου πεδίου".

4. Τη γνωμοδότηση της ΚΕΠΟ αριθμ. 40/7-10-94 για το ανωτέρω αίτημα.

5. Την ανάγκη να καθοριστούν οι λεπτομέρειες παραγωγής των οίνων που δίνονται να περιγράφονται με την ένδειξη " Τοπικός οίνος Αηλάντιου Πεδίου".

6. Το γεγονός ότι από την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας απόφασης δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Τακτικού Προϋπολογισμού.

Α Π Ο Φ Α Σ Ι Ζ Ο Υ Μ Ε

• Η ένδειξη " Τοπικός Οίνος Αηλάντιου Πεδίου" μπορεί να χρησιμοποιείται για την περιγραφή λευκών ξηρών επιτραπέζιων οίνων που παράγονται από αμπελώνες των Κοινοτήτων Αγρατίου, Ούλλων Δοκού, Πύτικα του ομού Ξυθείας και εφόσον πληρούνται οι πιο κάτω προϋποθέσεις .

1) Παράγεται από οινοποίηση σταφυλιών της ποικιλίας Σαββατιανό και ε δυνατότητα συμμετοχής της ποικιλίας Ροδίτης μέχρι ποσοστού 20%.

2) Παράγεται από σταφύλια μη αρδευόμενων αμπελώνων που ευρίσκονται ε εδάφη κατάλληλα για αμπελοκαλλιέργεια. Στους αμπελώνες αυτούς ε κρημόζονται οι συνήθειες στην περιοχή καλλιεργητικές τεχνικές και η τρεμματική απόδοση των αμπελώνων και για τις δυο ποικιλίες δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 1100 κιλά ανά στρέμμα.

3) Ο παραγόμενος οίνος θα είναι λευκός ξηρός και για την παρασκευή του θα ακολουθείται η κλασική μέθοδος λευκής οινοποίησης με ελεγχόμενη θερμοκρασία ζυμώσεως κάτω των 21°C.

4) Η μεταποίηση των σταφυλιών σε γλεύκος και του γλεύκους σε οίνο έπει να γίνεται σε μονάδες που διαθέτουν κατάλληλο εξοπλισμό για την εφαρμογή σύγχρονης τεχνολογίας στην παραγωγή λευκών οίνων.

ε) Ο κτηθείς αλκοολικός τίτλος των οίνων που φέρονται στην κατα-
νόηση δεν πρέπει να είναι μικρότερος από 11,5 V.O.L.

2. Ως προς την διαδικασία παραγωγής τα περιγραφικά στοιχεία στην
ετικέτα και τον έλεγχο της παραγωγής ισχύουν οι διατάξεις της
κοινής Υπουργικής απόφασης αριθ. 267753/1899/8-3-88 όπως κάθε φο-
ρά ισχύει και ειδικότερα τα άρθρα 10 και 11 αυτής.

3. Επί των επιτραπέζιων οίνων για τους οποίους αναγνωρίζεται το
δικαίωμα χρήσης του όρου " Τοπικός οίνος Αηλάντιου Παδίου" έχουν
εφαρμογή παράλληλα οι γενικές και ειδικές διατάξεις της Εθνικής
και Κοινοτικής αμπελοοινικής νομοθεσίας για θέματα που δεν ρυθμι-
ζονται με την παρούσα απόφαση μας.

4. Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην εφημερίδα της Κυβέρνησης.

Ο ΥΟΥΝΟΥΡΓΟΣ

ΦΩΤΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο ΤΜΗΜΑΤΑΡΧΗΣ ΓΡΑΜΜ.
ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ